

FÖP LANDSBYGDSCENTRA

Granskning 2018

Bilaga

Samrådsredogörelse

Inkomna synpunkter under samråd

Tack för din
medverkan!

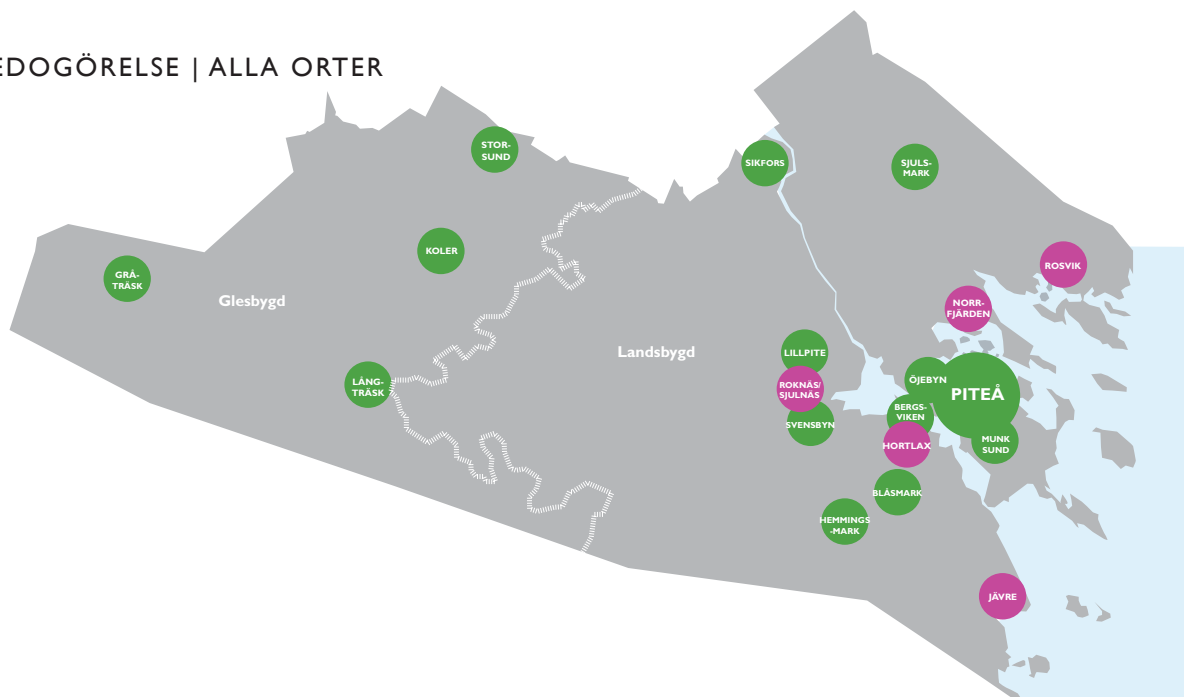
NORRFJÄRDEN
ROSVIK
HORTLAX
ROKNÄS/SJULNÄS
JÄVRE

ÖP2030

Översiktsplan för Piteå

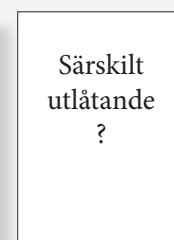
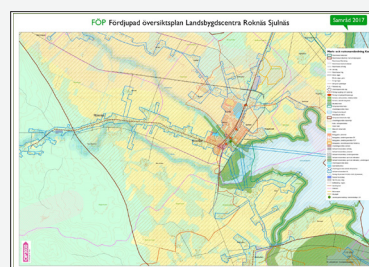
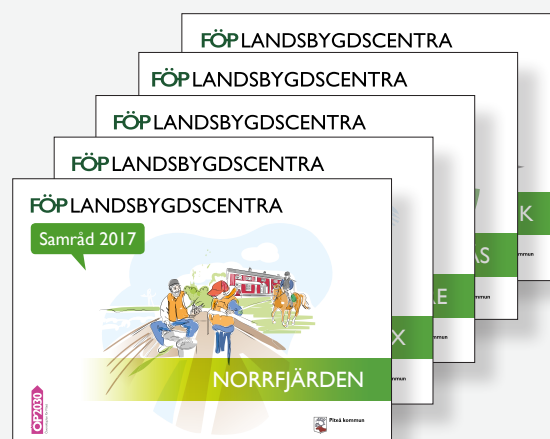
Piteå kommun

INNEHÅLL

Läsanvisning	2
Inledning	3
Inkomna yttrande:	
Statliga myndigheter	4
Kommuner	17
Bolag, partier, organisationer, föreningar	17
Privatpersoner	26
Samrådsmöten	32

Läsanvisning:

Landsbygdscentra Samrådsredogörelse

I Plan- och Bygglagen, PBL, ställs krav på att en samrådsredogörelse ska upprättas som del i en översiktsplan, ÖP, eller en Fördjupad översiktsplan, FÖP. Denna Samrådsredogörelse ingår som en bilaga till granskningsförslaget av Fördjupad översiktsplan Landsbygdscentra (FÖP) Piteå kommun. Landsbygdscentra är Rosvik, Norrfjärden, Roknäs/Sjulnäs, Hortlax och Jävre vilka presenteras i var sin förslagshandling. Samrådsredogörelsen är en sammanställning samt svar på inkomna synpunkter under samråd av FÖP Landsbygdscentra hösten 2017.

Samrådsredogörelsen avser samtliga Landsbygdscentra.

SYNPUNKTER

Lämna gärna dina synpunkter på FÖP. Granskningssynpunkter ska vara kommunen tillhanda senast 2 maj 2018.

Skicka synpunkter till:

Piteå kommun

Samhällsplanering

941 85 Piteå Kommun

e-post: samhallsplanering@pitea.se

FÖP Landsbygdscentra

Projektledning: Gudrun Åström, Maria Öberg

Layout: Helikopter

FÖP Landsbygdscentra

Samrådsredogörelse

Inledning

Vad är en samrådsredogörelse?

Syftet med en samrådsredogörelse är att beskriva hur samrådet har bedrivits och visa vilka förändringar som föranletts av samrådet. En samrådsredogörelse ska även redovisa och bemöta synpunkter som inkommit. Ansvariga politiker och tjänstemän har läst och värderat de inkomna yttrandena. I denna samrådsredogörelse redovisas svaren till vissa yttranden uppdelade för att underlätta läsbarhet och analys.

Tidig dialog

Ett engagerat samarbete med kommuninnevånarna är viktigt. Piteå kommun arbetar kontinuerligt med att utveckla medborgardialogerna. Politiker och tjänstemän har i dialogmöten på varje ort under våren 2017, tillsammans med medborgarna, arbetat fram underlagen till förslagen. Dialogerna finns att ta del av på www.pitea.se/fordjupadoversiktsplan

Samrådsskedet

Samråd för FÖP Landsbygdscentra har pågått från 6 november 2017 till och med 20 januari 2018, i syfte att ge medborgare, föreningar och olika parter möjlighet att yttra sig över planförslaget. Ambitionen har varit att tillsammans med intresse-grupper skapa tillfällen att diskutera innehållet i planen. Samrådshandlingar har funnits tillgängliga i Stadshusets foajé, vid Stadsbiblioteket och biblioteken i Rosvik, Norrfjärden, Sjulnäs och Hortlax, vid ICA i Jävre samt via kommunens hemsida.

Offentliga samrådsmöten har hållits i samtliga orter.

Synpunkter har kunnat lämnas skriftligen samt via webb.

Vilka har svarat?

Under perioden för samråd har 28 stycken yttranden inkommit via e-post, telefon eller via vanlig post. Utöver det har det synpunkter inkommit under temamöten, öppna dialog- och samrådsmöten eller via andra samråd.

Statliga myndigheter	8
Kommuner	1
Bolag, organisationer och föreningar	4
Privatpersoner	15

Mellankommunal samverkan

Piteå kommun hanterar planer och utredningar enligt av fullmäktige antagen policy för mellankommunal samverkan. Kommunen söker samarbete med sin arbetsmarknadsregion för att stärka attraktionskraften. Tre av fem landsbygdscentra har prioriterats utifrån den strategiska placeringen nära E4:an. Att verka för utveckling i kommundelar med anslutning till Luleå och Skellefteå kommuner ligger i kommunens intresse. Detta stärker samtidigt regionens attraktionskraft och företagens förmåga att rekrytera kompetent personal.

Inkomna yttranden

För att underlätta läsningen har nedanstående yttranden sammanfattats och redovisas inte alltid i sin helhet, utan är till viss del förkortade. Alla inkomna yttranden i sin helhet finns registrerade hos Piteå kommun.

Statliga myndigheter

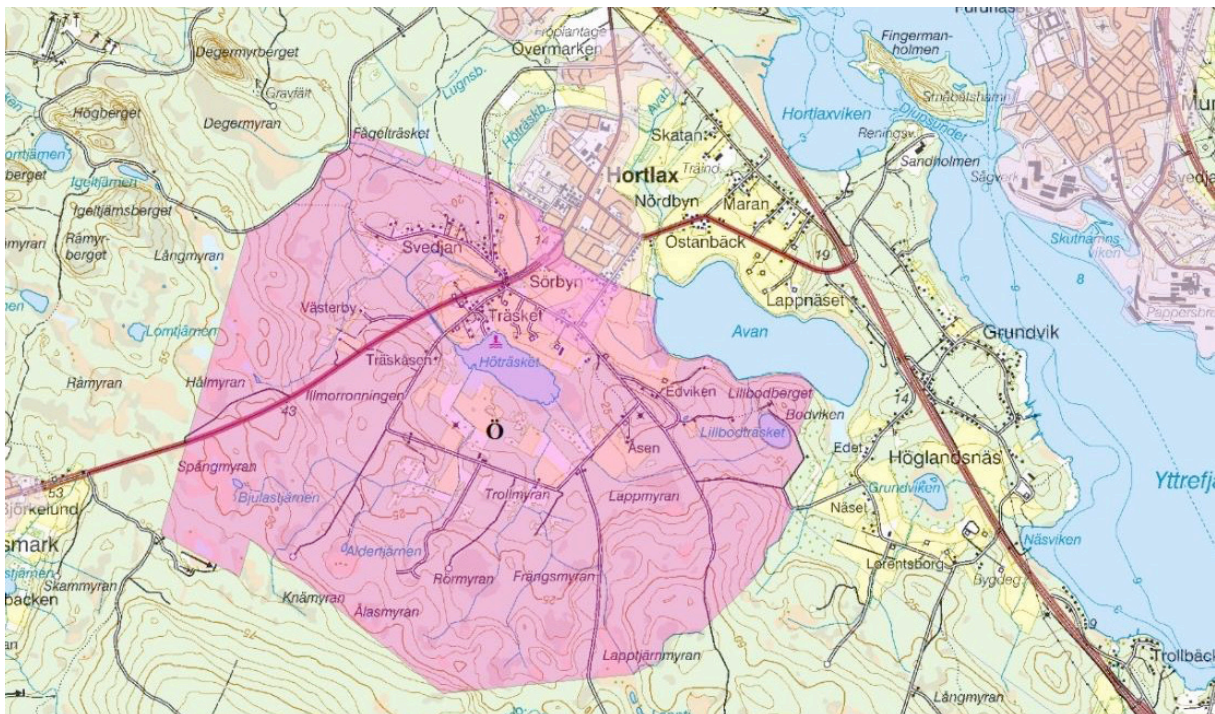
Försvarsmakten

Försvarsmakten har följande synpunkter i rubricerat ärende.

Av kartmaterialet framgår inte riksintressen för totalförsvarets militära del, se särskilt ”övrigt influensområde” i Hortlax i kartan nedan. Plandokumentet bör därtill kompletteras med en upplysning om att Försvarsmakten ska remitteras alla plan- och lovärenden inom utpekade influensområden.

Svar:

Karta kompletteras i enlighet med yttrandet. Antagna områdesbestämmelser ska följas.

Försvarets intresseområde i Hortlax.

Länsstyrelsen Norrbotten

Vid samråd om ett förslag till en översiktsplan ska länsstyrelsen enligt 3 kap 10 § PBL särskilt ta tillvara och samordna statens intressen, tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar avseende allmänna intressen enligt 2 kap PBL, verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (MB) tillgodoses och att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs, samt att redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge är förenligt med 7 kap 18 e § första stycket MB.

Länsstyrelsen ska även verka för att markanvändningsfrågor som berör två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt och även verka för att en bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Inledning

Länsstyrelsen anser att det är mycket positivt att kommunen har drivit arbetet med de fördjupade översiktsplanerna på en relativt detaljerad nivå. Det ger förutsättningar för en mer användbar fördjupad översiktsplan. Det är även mycket bra att kommunen lyft fram den sociala hållbarheten och belyst förutsättningarna för barn och unga, jämställdhet och integration i de olika byarna. Dialogen som genomförts med barn och unga ger ett bra underlag till planförslagen.

Kulturmiljöfrågorna har även tagits på allvar och lyfts fram på ett bra sätt. Planförslagets illustrationer med flygbilder är ett föredömligt sätt att förtydliga plankartans innehåll. Det ger allmänheten bättre möjligheter att sätta sig in i planförslagen. Det skapar även bättre förutsättningar för en bra dialog. Metoden skulle även kunna utvecklas för att ge ett ännu tydligare underlag. Planförslagets påverkan på vattenmiljöerna är viktiga att fortsätta diskutera i den fortsatta samrådsprocessen för att ur miljösynpunkt kunna skapa en hållbar utveckling i Piteå kommun.

Föreslagen mark- och vattenanvändning

En viktig fråga att beakta i det fortsatta planarbetet är miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Kommunen behöver inför granskningen av planförslaget visa hur föreslagen mark- och vattenanvändning kan genomföras så att miljö kvalitetsnormer för vatten följs (lagkrav enligt 2 kap. 10 § och 3kap. 5 § PBL).

Kommunen behöver även justera planförslaget gällande jordbruksmarken så att 3 kap. 4 § MB följs.

LIS-områdena går inte att ta ställning till förrän påverkan på växt- och djurlivet beskrivs, liksom vilka åtgärder och bebyggelse som föreslås inom respektive område.

Svar:

Planförslagen kompletteras avseende de faktorer (va-planering, dagvattenhantering, behandling av enskilda avlopp, klimatanpassning) som påverkar förhållandet till miljö kvalitetsnorm för vatten. Även konsekvensbedömningen av förslagshandlingen kompletteras med vad pågående och framtida arbete med utveckling av orterna innebär avseende faktorer som påverkar miljö kvalitetsnorm för vatten.

Planförslaget justeras avseende jordbruksmark i erforderlig omfattning. Texter angående byarnas behov av byggbar mark i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och byakärnor kvarstår.

Bedömning av föreslagna LIS-områdets påverkan på växt- och djurliv görs i den genomförandebeskrivning som ska föregå mera detaljerad planering. Text som anger målbild för varje LIS-område kompletteras där så bedöms behövas.

Bebyggelseområden

De föreslagna utredningsområdena med olika status behöver förtydligas. Vilken betydelse har de i förhållande till föreslagna bebyggelseområden när en framtida detaljplans förenlighet med ÖP:n ska bedömas.

De utredningsområden som följer med från kommuntäckande översiktsplanen behöver tas ställning till i arbetet med fördjupningarna, alltså om de ska bort eller om de ska utgöra en del av planförslaget. För att tydligare förstå planens syften bör varje område som föreslås för ny bebyggelse även beskrivas och motiveras.

Svar:

'Bebyggelse planerad' är redan detaljplanelagda områden för bebyggelse samt områden där bebyggelse föreslås, bedöms vara lämplig och där kända intressekonflikter saknas. Utredningsområden är som regel ej detaljplanelagda, bedöms vara lämpliga för bebyggelse men där olika intressen kan finnas och oklarheter avseende förutsättningar och lämplighet i ett eller annat avseende behöver klaras ut. 'Utredningsområde FÖP' är områden som anses prioriterade i förhållande till målsättningar för FÖP-arbetet – t ex att genom nära läge stärka centra, dito läge i förhållande till verksamhetsområde VA. Samtliga utredningsområden är tänkbara för bebyggelse förutsatt att den genomförandeutredning som ska föregå mera detaljerad planering finner dem lämpliga.

Naturvärden

En beskrivning av planområdenas situation gällande naturvärden saknas i stort. Detta är viktigt underlag för att kunna ta ställning till lämpligheten av ny föreslagen mark- och användning.

Svar:

Planförslagen kompletteras avseende de faktorer (va-planering, dagvattenhantering, behandling av Översiktligt baserar sig förslagshandlingen på befintlig kunskap om naturvärden etc. som redovisas i den kommuntäckande översiktsplanen ÖP2030 Piteå kommun. Inför exploatering ska en genomförandebeskrivning tas fram. Genomförandebeskrivningen ska utreda vilka förutsättningar (naturvärden, sociala värden/rekreativvärden, markens beskaffenhet, lämplighet för omhändertagande av dagvatten mm) som råder i det område som utpekats för ny bebyggelse eller annan markanvändning. Utredningen utförs före det att detaljplanearbete påbörjas. Förslagshandlingen under temat 'Boende och byggande Förslag' kompletteras och förtydligats angående detta.

Kulturmiljön

Det finns ett regionalt program för odlingslandskapets bevarandevärden som bör redovisas. Exempelvis är ett område i Jävre inte utmärkt på karta och i Rognäs/Sjunnäs är det också ottydligt redovisat.

Kulturhistoriskt värdefulla bro- och vägmiljöer är inventerade i kommunen i rapporterna Värdefulla vägmiljöer i Norrbottens och Västerbottens län, meddelande 2, 2001 och Broarna i Norrbottens län, Länsstyrelsens rapportserie 4, 2005. Dessa kan beröra utpekade områden för planerad bostadsbebyggelse, vägkorridorer för nya vägar etc. där hänsyn till värdefulla broar och vägmiljöer kan behöva tas. Exempelvis i området Rognäs/Sjunnäs kan det komma att vara aktuellt.

Miljöer som ingår i Norrbottens kulturmiljöprogram är inte heller tydligt utmärkta, utan anges utifrån "Högt kulturmiljövärde"/ "Utvecklingsområde kulturmiljö"/"Hänsynsområde kulturmiljö". Områdenas status bör också redovisas. Rekommendationer bör finnas för hur tillägg i miljön ska göras avseende både bebyggelsestruktur och byggnadsutformning.

Befintliga ekonomibyggnader på bondgårdar i anslutning till marker är ytterligare värdefullt kulturhistoriskt sett. Kommunen bör överväga en rekommendation om rivningslov för denna typ av byggnader utanför detaljplanelagt område.

Planernas förslag för kulturmiljöer om att komplettera inventeringar, säkerställa skydd genom detaljplan och arbeta fram lokala kulturmiljöprogram ser Länsstyrelsen mycket positivt på. Det bör leda till ett bra omhändertagande och ett bättre nyttjande av byggnader och kvaliteter i miljöerna. Förslag om kulturskyltning är bra och kompletterar förstås ovan nämnt arbete.

Kommunen skriver under rubriken Kulturmiljö att det är värdefullt om traditionell bebyggelse som Norrbottensgårdar med mangårds- och ekonomibyggnader underhålls så att kulturhistoriska och estetiska värden bevaras och förstärks. Då bör kommunen redovisa hur man kan uppnå det, t ex genom varsamhetsbestämmelser kombinerat med ett mer aktivt och utåtriktat användande av det kommunala kulturmiljöprogrammet.

Svar:

Områden som ingår i Norrbottens kulturmiljöprogram är tillsammans med områden av riksintresse för kulturmiljövård utpekade som 'Hänsynsområde kulturmiljö', vilket är den benämning som används i ÖP2030 Piteå kommun.

Sammanläggningen är gjord för att få en läsbar karta och ska uppmärksamma handläggare att utreda och respektera förutsättningar avseende kulturmiljö. I den digitala versionen av FÖP särredovisas lagren.

Markanvändningskartorna i FÖP kompletteras med ett förtydligande om vad 'Hänsynsområde kulturmiljö' avser. 'Bevarandevärd odlingslandskap' enligt Länsstyrelsens bevarandeprogram benämns "Kultur, odlingslandskap" vilket är den benämning som nyttjas i ÖP2030 vilken föreslås kvarstå men förtydligas.

På temat kartor redovisas härutöver byggnader och områden vilka identifierats i bl.a. Husera, det kommunala kulturmiljöprogrammet, med benämningen 'Värdefull kulturmiljö'. Viktiga områden att utveckla ur kulturmiljösynpunkt är markerade som 'Utvecklingsområde Kulturmiljö'. Benämningar i text och karta för respektive ort ses över.

Markanvändningskartor och temat kartor kompletteras med värdefulla vägmiljöer. Texten förtydligas avseende eventuella konflikter mellan förslag till markanvändning och värdefulla vägmiljöer.

Kommunen delar Länsstyrelsens uppfattning att det behövs ett mera aktivt och utåtriktat användande av det kommunala kulturmiljöprogrammet. Kommunen håller även med om att det behövs en restriktiv inställning när det gäller rivning av ekonomibyggnader på landsbygden men är tveksam till om utökad bygglovsplikt

utanför detaljplanlagt område skulle vara ett fungerande verktyg. Det är istället viktigt med kunskapsuppbyggnad, rådgivning och ökad medvetenhet om kulturhistoriska värden hos alla inblandade parter. Plan- och bygglagens varsamhetsbestämmelse kan åberopas och områdesbestämmelser övervägas för värdekärnor i kommande arbete avseende kulturmiljö.

Fornlämningar och kulturlämningar

Det saknas en redogörelse över många forn- och kulturlämningar som finns inom områdena och hur dessa påverkas av planerna och det saknas även en redogörelse för vad som gäller i dessa frågor om samråd, tillstånd etc. Forn- och kulturlämningarna behöver märkas ut på kartor i handlingen. I handlingarna för Jävre och Roknäs/Sjulnäs finns fornlämningarna nämnda men beskrivningen behöver kompletteras.

Svar:

Markanvändningskartor och temakartor och förslagshandlingarnas textdelar för respektive ort kompletteras med en redogörelse över fornlämningar.

Rennäring

Det saknas information om den renskötsel som bedrivs under vintern i planområdena och hur planförslagen påverkar näringen.

Svar:

Förslagshandling kompletteras med beskrivning av rennäringen inom de fördjupade översiktsplanerna samt medkonsekvensbedömning av planförslagets eventuella påverkan.

Jordbruksmarken

Kommunen har sett över ÖP 2030:s förslag när det gäller byggande på jordbruksmark, vilket är bra. I de nu aktuella planförslagen menar kommunen bland annat i rekommendationerna kring kulturmiljön att byggande på åkermark bör undvikas. Länsstyrelsen vill påpeka att det är förbjudet att bygga på jordbruksmark enligt 3 kap 4§ miljöbalken och rekommendationen ger inte en korrekt bild av förutsättningarna.

Lagkravet är överordnat och det bör framgå hur kommunens rekommendationer förhåller sig till detta. Kommunens ställningstagande, Ny bebyggelse kan tillkomma på jordbruksmark i anslutning till befintlig bebyggelse, inom befintlig bebyggelsestruktur, och inom eller i anslutning till verksamhetsområde VA, saknar lagstöd. Jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse endast för att tillgodose **väsentliga** samhällsintressen (3 kap. 4 § MB) (och endast om det är utrett att det inte går att bygga någon annan stans, vilket är osannolikt då endast 2,7 % av kommunens yta består av jordbruksmark). Enstaka bostäder kan aldrig utgöra ett väsentligt samhällsintresse.

Kommunens redovisning kring jordbruksmarken i planbeskrivningen är otydlig och delvis motsägelsefull. Det är svårt att undvika att bygga på jordbruksmark och samtidigt prioritera byggande där jordbruksmark kan komma att tas i anspråk. I planens konsekvensbeskrivning sammanfattas kommunens förhållningssätt som också är motsägelsefullt. Det är angeläget att denna fråga tydliggörs.

Arealen jordbruksmark i Piteå kommun uppgår till 8 242 hektar, ca 2,7 % av kommunens yta, men för att trygga en långsiktigt hållbar produktion av lokalproducerade livsmedel för att kunna försörja befolkningen i kommunen krävs en avsevärt större areal. Bristen på jordbruksmark är således betydande inom Piteå kommun och ur det lokala perspektivet. Det framgår inte heller av översiktsplanen hur arealen jordbruksmark ska anpassas till den planerade ökningen av befolkningen från ca 41 500 till 46 000 invånare år 2030 då behovet av jordbruksmark därigenom ökar avsevärt.

Tillgången till jordbruksmark har ett regionalt och nationellt perspektiv. I detta sammanhang kan konstateras att förutsättningar för jordbruk är bättre vid kusten än i inlandet. Det innebär att jordbruksmarken inom Piteå kommun är av än större betydelse i det övergripande perspektivet.

Svar:

Befolkningsutvecklingen inom Landsbygdscentra och att nya människor vill bo och verka här är avgörande för orternas hållbarhet på sikt. Ökad befolkning är den fördjupade översiktsplanens viktigaste målsättning. Att tillmötesgå önskemål om ett boende som tillvaratar värden som boende på landsbygden medger är en utgångspunkterna för att kunna erbjuda varierade och attraktiva bostäder. I anspråkstagande av jordbruksmark ska i alla avseenden undvikas men kan inte helt uteslutas och får då prövas från fall till fall. Förslags-text revideras i enlighet med ovanstående.

Riksintressen

Alla riksintresseområden som berörs är inte redovisade. Det vore lämpligt att på kartbilder redovisa dessa i ett sammanhang.

Riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken har reviderats med ny avgränsning. Detta finns tillgängligt tillsammans med nya värdebeskrivningar i bland annat VIC-natur.

Korridoren för framtida järnväg, Norrbotniabanans, är hävdad som riksintresse enligt 3 kap. 8 § MB.

Norrbotniabanans korridor berör Norrfjärden och Rosvik i olika grad. I båda planförslagen nämns en etablering av Norrbotniabanans med en potentiell placering av resecentrum i båda byarna. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver utveckla sin beskrivning av detta konstaterande. I detta sammanhang vore det även lämpligt om kommunen redovisade sin uppfattning om lämplig lokalisering av möjliga stationslägen och den infrastruktur som kan komma att krävas för att det ska fungera.

Denna fråga är även angelägen att diskutera utifrån ett mellankommunalt perspektiv då antalet stationslägen kommer att bli en viktig prioriteringsfråga i framtida utredningar.

Kommunen föreslår utredningsområden för verksamheter inom korridoren i Norrfjärden. Dessa förslag behöver redogöras för och motiveras. Det krävs även en konsekvensbeskrivning av dessa förslag både avseende motiv till lokalisering och hur det kan komma att påverka riksintresset Norrbotniabanans korridor.

Som det framgår av konsekvensbeskrivningen berörs riksintressen för totalförsvarets militära del, framförallt övrigt influensområde. Planhandlingarna bör kompletteras med en upplysning om att Försvarmakten ska remitteras alla plan- och lovärenden inom utpekade influensområden.

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget gällande kyrkstadsmiljön i Hortlax som är av riksintresse för kulturmiljö tillgodoser riksintresset. Kommunen poängterar alléerna som har betydelse både som karaktärs- och som kulturhistoriskt stråk, som ger kvalitet i gestaltning samt trädplaner som verktyg för att sköta alléerna. Kommunen avser även att säkerställa uttrycken i kyrkstadsmiljön med bestämmelser i detaljplan.

Svar:

I kommuntäckande ÖP2030 redovisas samtliga Riksintressen med kartor och tillhörande text. Kartor i FÖP revideras så att riksintressen redovisas i erforderlig omfattning.

För betydelsen av Norrbotniabanans korridor och i Piteå prioriterade stationslägen hänvisas till JVU150.

Förslag till utredningsområde för verksamheter i Norrfjärden bedöms inte påverka riksintresset Norrbotniabanans korridor negativt.

Utredningar måste utgå från fastställd korridor alternativt om det vid tidpunkten för utredningen finns närmare planer på sträckning, exempelvis i järnvägsplan. Förslag för Lappviksberget, Rosvik, d v s iordningställanden för friluftslivet, bedöms inte påverka riksintresset negativt. Förslagshandlingarna kompletteras och förtydligas avseende Norrbotniabanans.

Planhandlingarna kompletteras med text om att samtliga plan- och bygglovsärenden inom influensområdet för luftrum ska remitteras till Försvarmakten.

Miljö kvalitetsnormer, MKN

Utsläpp av orenat dagvatten uppges förekomma i ett av planområdena (Hortlax). Planförslaget bör omfatta hantering av dagvatten även om volymerna är små. Det finns många mindre utsläpp av dagvatten till Bottenviken och sammantaget utgör dessa en belastning på ekosystemen. Även om det i det enskilda fallet rör sig om små volymer dagvatten så kan utsläppseffekten mildras exempelvis genom översilningsytor eller infiltrationsområden. Denna aspekt bör beaktas i samtliga planförslag.

Kommunen anger i planförslagen för Hortlax och Jävre att det pågår arbete för att minska övergödningsproblem som följd av näringsläckage. Planförslagen för Rosvik, Norrfjärden och Rognäs/Sjulnäs borde också omfatta sådana arbeten. I förslagen för Rosvik och Norrfjärden är det angeläget eftersom de kommunala reningsverken har avsnörda fjärdar (fjärdar med lågt vattenutbyte med omgivande vatten) som recipienter. I fallet Rognäs/Sjulnäs är det viktigt att arbeta med näringsbelastning eftersom Svensbyfjärden är kommunens huvudvattentäkt och tillika en av länets viktigaste vattentäkter.

I handlingarna skriver kommunen om restaureringsbehov vid Rosån som behövs för att förbättra tillgängligheten till ån. Det är viktigt att dessa gallringsåtgärder inte genomförs så att Rosåns biologiska värden och ekosystemtjänster skadas. Sådana felaktigt utförda åtgärder kan innebära försvårande att uppnå miljö kvalitetsnorm för hydromorfologisk påverkan.

Kommunen anger i konsekvensbeskrivningen att planförslagets genomförande medför att MKN för vatten följs. Länsstyrelsen efterfrågar en motivering till detta ställningstagande, främst gällande Rosvik och Norrfjärden. Länsstyrelsen bedömer att det finns risk för att planförslagets genomförande kommer att leda till försämrad ekologisk status i Brändöfjärden och Håkansöfjärden, eller försvåra möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnorm. (se bilaga 1) Kommunen bör därför överväga om planförslaget eller förutsättningarna för att genomföra planförslaget kan justeras i syfte att minimera påverkan på känsliga kustnära vatten. Det kan exempelvis röra sig om att reglera strandnära exploatering eller att flytta utsläppspunkten för lokala reningsverk.

Svar:

I Piteå kommun pågår bland annat arbete med framtagande av riktlinjer för dagvattenhantering, planhandlingarna har kompletterats och förtydligats med detta. I pågående arbete finns förslag till fördröjnings- och reningskrav. När riktlinjer för dagvattenhantering är antagna kommer de att implementeras i planprocessen och enskilda bygglovsärenden. I pågående planärenden yttrar sig sedan 2017 VA-planeringsgruppen, som representeras av tjänstepersoner från kommunen och Pireva, avseende hållbar dricks-, spill-, och dagvattenhantering. Vid detaljplanering utreds om miljö kvalitetsnormer kommer att påverkas som följd av planens genomförande.

Dagvattenhantering, enskilda avlopp och avloppsreningsverk för varje ort tas upp i avsnittet Teknisk infrastruktur – vatten och avlopp.

Förslaget för områdena runt Rosån har målbilden att bevara ekologiska värden och samtidigt göra områdena mera tillgängliga vilket förtydligas i text.

LIS-områden

Syftet med några LIS-områden framgår inte tydligt av planhandlingarna. Exempelvis vilket ändamål och vilken markanvändning som kan bli aktuell och som har en koppling till LIS-verktyget.

Länsstyrelsen bedömer att utpekade LIS-område i för bostäder i Jävre inte är förenligt med kravet att vara restriktivt längst Norrbottens kust- och skärgårdsområde enligt 7 kap 18 e § punkt 3 b MB. Detta med anledning av att det i stort sett är den enda platsen längst kusten i Jävres närområde som inte redan är exploaterad för bostadsbebyggelse.

Området omfattas dessutom delvis av våtmark (klass 3 med vissa naturvärden kopplat till våtmarken enligt våtmarksinventeringen, VMI) samt att den övriga ytans användning kan påverka värdena i våtmarken.

Det kan därmed konstateras att området inte endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften (allmansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten). Endast området väster om dagens spång bedömer Länsstyrelsen vara lämpligt för LIS gällande Jävre. Området angränsar även till riskområde för sulfidjord/sura sulfatjordar. Muddringar eller andra markarbeten som kan orsaka utläckage av försurande ämnen och metaller från dessa jordar bör därför inte tillåtas.

För tillkomsten av en strandpromenad i Jävre och Rosvik är inte LIS-utpekande meningsfullt, utan en sådan prövas mot strandskyddet enligt övriga bestämmelser.

Planförslaget omfattar t ex LIS-område längs stranden till Bastafjärden. Länsstyrelsen bedömer att det finns risk för att ekologisk status i Bastafjärden försämras med avseende på hydromorfologiska kvalitetsfaktorer vid en exploatering av strandområdet.

Dagvattenpåverkan och eventuellt påverkan från avlopp (beroende på VA-lösning) försvårar dessutom möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnorm. Kommunen behöver därför i kommande detaljplaner reglera den fysiska påverkan som kan uppkomma i strandnära miljöer som följd av planens genomförande. Till exempel bör bryggor och andra konstruktioner i direkt närhet till vattnet endast tillåtas mycket restriktivt (se bilaga 1).

Utifrån de stabilitetskarteringar som finns att tillgå konstaterar Länsstyrelsen att område 8 i Roknäs/Sjulnäs tas upp av utredarna som ett område som översiktligt ej kan klassas som tillfredsställande stabilt eller otillräckligt utrett område. Länsstyrelsen anser att lämpligheten behöver utredas innan platsen pekas ut för bebyggelse.

Det föreslagna LIS-området ligger inom riskområde för sulfidjord/sura sulfatjordar.

Muddringar eller andra markarbeten som kan orsaka utläckage av försurande ämnen och metaller från dessa jordar bör därför inte tillåtas. (se bilaga 1)

Svar:

Syftet med LIS i FÖP Landsbygdscentra är att identifiera områden som kan stärka orternas attraktivitet genom närhet till vatten, vilket anges i förslagshandlingen. Kommunen instämmer i att det finns få kvarvarande ej bebyggda allmänt tillgängliga sträckor mellan Pitsund och Jävre.

Förslaget område för bostäder i Jävre revideras med innebörden att delar av 'Utredningsområde bebyggelse'

inom strandskyddat område utgår. Det föreslagna området kvarstår men flyttas till ett högre terrängläge, då attraktiva bostäder är viktigt för byns utveckling. Härigenom undviks också risk för förekomst av sulfidjordar. Områdets förutsättningar utreds mera detaljerat i den genomförandebeskrivning som ska föregå exploatering. Markområde mellan föreslaget bebyggelseområde och vattnet föreslås utgöra 'Närnatur, strövområde, utflyktsområde' med syftet att tillgängliggöra strandområdet för rörligt friluftsliv. Utpekat LIS-område 'Utredningsområde Verksamhetsområde sport och rekreation' i Jävre avgränsas till ett mindre område och kvarstår som LIS-område.

Område 8 i Roknäs/Sjulnäs föreslås utgå p g a det flertal tveksamma förutsättningarna som påpekas i yttrandet. Område i Rosvik behålls som LIS-område med syftet att kunna utveckla hamnområdet.

I och med antagande av riktlinjer för inrättande av verksamhetsområde för vatten och avlopp samt arbete med framtagande av riktlinjer för dagvattenhantering är ambitionen att dagvattenpåverkan och eventuell påverkan från enskilda avlopp minskas framgent. Eventuella bryggor och andra anläggningar hanteras restriktivt. Före detaljplanering utreds om miljö kvalitetsnormer kommer att påverkas som följd av planens genomförande i genomförandebeskrivning.

Mellankommunal samordning

Enligt den kommuntäckande Översiktsplan 2030 har Piteå kommun antagit en policy för mellankommunal samverkan. Av den framgår att kommunen ska samverka i sin arbetsmarknadsregion för att stärka attraktionskraften. Piteå kommun vill särskilt stärka utvecklingen i kommundelar som gränsar mot närliggande kommuner. Tre av de fem landsbygdscentra som kommunen prioriterar ligger efter väg E4 som är strategisk i detta sammanhang.

Länsstyrelsen anser att kommunen i de nu aktuella fördjupningarna för landsbygdscentra behöver redogöra för på vilket sätt kommunen hanterar den kommunala samordningen utöver att samråda med grannkommunerna. Vad är det i de nu aktuella planförslagen som behöver samordnas och på vilket sätt det görs.

Svar:

Text kompletteras i varje handling angående mellankommunal samverkan, se Inledning.

Människors hälsa och säkerhet och risker för olyckor, översvämning och erosion

Klimatanalysen är bristfällig bland annat då kartorna tyvärr är oläsliga och analys saknas helt.

Gällande klimatanpassning så konstateras endast att vissa områden som berörs av planförslaget sannolikt kommer att påverkas. Det skulle behövas en utförligare beskrivning av konsekvenser för berörd bebyggelse, kommunikationer, samhällsviktig verksamhet osv. Det behövs även en analys och beskrivning av möjliga åtgärder för att hantera eventuella uppkomna risker eller olägenheter, framförallt gällande ny bebyggelse. En anpassning till ett förändrat klimat behöver även ses i ett vidare sammanhang än att endast ta fram en skyfallskartering. Samtliga samhällsområden som påverkas bör belysas.

Svar:

Förslagshandlingen kompletteras med beskrivning av, och mera detaljerade förslag på, hur Piteå kommun arbetar med frågor om klimatanpassning..

Konsekvensbeskrivningen

Konsekvensbeskrivningen är uppdelad i fyra delar; hållbarhet, miljö, riksintressen och måluppfyllelse.

Konsekvensbeskrivningen för hållbarhet behöver utvecklas avseende tillgänglighet och tydlighet. Strukturen behöver ses över så att det blir tydligt vilka beskrivningar som har med den kommuntäckande planen att göra och vad som handlar om ortsspecifika konsekvenser.

Många konsekvenser som beskrivs i "Hållbarhetsbeskrivningen" är av generell karaktär för vissa typer av åtgärder. Dessa skulle kunna beskrivas för sig medan de konsekvenser som verkligen är ortsspecifika lyfts fram på ett mer tydligt sätt.

Denna del fungerar just nu till stor del mer som en beskrivning av förslaget än en konsekvensbeskrivning.

Miljökonsekvensbeskrivningen handlar till stora delar om den kommuntäckande översiktsplanen. Det är en nödvändigt att MKB:n handlar om och tydliggör de miljökonsekvenser som är kopplade till aktuella planförslagen. T.ex. är beskrivningen av påverkan på miljö kvalitetsmålen enligt kap 3.3.2 mest en kommuntäckande bedömning. Det framgår vilka miljöaspekter som är en utmaning för hela Piteå kommun enligt kap 3.3.1. Det bör dock tydliggöras hur dessa utmaningar tas om hand i planförslagen. Det är även oklart vilka

miljökonsekvenser som bedöms som betydande för de aktuella planförslagen. I kap. 3.3.3 finns en bedömning om hur boende och byggande påverkar miljön med utgångspunkt från vatten och avloppsfrågor. Det finns dock andra aspekter som t.ex. natur och kulturmiljövärden, buller m.fl. som också bör belysas i detta sammanhang. Bedömningen om påverkan miljö kvalitetsnormerna behöver ses över. Bedömningen av LIS-områdenas miljöpåverkan enligt kap 3.4 är inte tillräcklig genomarbetad. Den bör specificeras i förhållande till de aktuella förslagen.

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen ska kompletteras avseende frågan om det framtida klimatet. Det framgår inte hur kommunen bedömer risker och påverkan av skyfall, stormar och högre vattenstånd och hur förhåller sig planförslagen till dessa aspekter.

Miljö kvalitetsnormer för buller samt fisk- och musselvatten berörs inte av planförslaget och behöver inte beskrivas.

Svar:

Piteå kommun har valt att beskriva påverkan på miljö kvalitetsmålen samlat för samtliga landsbygdscentra då påverkan är snarlik. Där påverkan och åtgärder är ortsspecifik nämns detta särskilt. Beskrivningen utgår från den som gjordes i översiktsplanen ÖP2030 då fördjupningarna är en förlängning av strategierna från översiktsplanen, till exempel att förtäta och stärka centra. Förslagshandlingarna har kompletterats med några förtydliganden.

Bilaga 'Konsekvenser' revideras så att generella och ortsspecifika konsekvenser kan särskiljas med avsikt att öka dokumentets tillgänglighet. Tematiska sammanfattande konsekvenser läggs till direkt kopplade till förslagen.

Redovisningen

Kommunens ansats med kartredovisningen är föredömlig, men fungerar inte fullt ut som tänkt. Det hade varit en stor fördel om en teckenförklaring med det viktigaste funnits med på kartbilderna samt att namn som nämns i texterna även skrivs ut i kartan, exempelvis skolskogen i Roknäs/Sjulnäs. Även linjer och ytor kan vara svåra att koppla till texten. Förslagsvis kan de tematiska kartorna vara mer renodlade med tydliga etiketter eller sifferhänvisningar till texten. Det blir även svårforstått när samma siffror för t ex värdefull kulturmiljö och ny bebyggelse används.

Mark- och vattenanvändningskartans teckenförklaring bör rensas från de beteckningar som inte finns med i respektive kartbild för underlätta läsbarheten.

Texten i planbeskrivningarna är ofta svårläst och behöver mer redaktionell bearbetning. Det är svårt att få ett grepp om vad planebeskrivningen innehåller och vilket/vilka budskap planen vill förmedla. Mark- och vattenanvändningskartan behöver förtydligas gällande vad som är grundkarta och vad som är planbestämmelser.

Riksintresse för kulturmiljö har i kartorna fått samma symbol som det kommunen kallar *hänsynsområde för kulturmiljö*. Vad det senare innebär behöver förtydligas.

En redovisning av plangränsen för fördjupningsområdena behöver finnas med för att uppfylla Plan- och bygglagens tydlighetskrav.

Planpresentationen skulle underlättas av en översiktlig principkarta i, exempelvis, form av en kombinerad landskapsanalys med en mål/funktionsbild så planförslagens innehåll tydligare framgår. Den kan till exempel vara handritad för att visa att den inte illustrerar detaljer på samma sätt som de övriga kartorna.

Svar:

Teckenförklaringar och beteckningar kommer att revideras för bättre läsbarhet. Namnsättning o dyl på kartor kompletteras i görlig mån.

Avgränsning för respektive landsbygdscentra är markanvändningskartans utbredning som redovisar orten och dess nära omland av natur och infrastruktur. Avgränsningen förtydligas i förslagshandlingens inledande text. Beteckningen 'Hänsynsområde kulturmiljö' omfattar både riksintresset och länets kulturmiljöprogram, jfr ovan avsnitt 'Kulturmiljö'.

'FÖP Landsbygdscentra' är till sin utformning konkret, d v s innehåller få allmänna beskrivningar om respektive tema

utan är inriktad på att identifiera vad som ur tematisk synpunkt kan göras för att utveckla orten.

Fornlämningar och kulturlämningar

Det saknas en redogörelse över många forn- och kulturlämningar som finns inom områdena och hur dessa påverkas av planerna och det saknas även en redogörelse för vad som gäller i dessa frågor om samråd, tillstånd etc. Forn- och kulturlämningarna behöver märkas ut på kartor i handlingen. I handlingarna för Jävre och Roknäs/Sjulnäs finns fornlämningarna nämnda men beskrivningen behöver kompletteras.

Svar:

Markanvändningskartor och temakartor och förslagshandlingarnas textdelar för respektive ort kompletteras med en redogörelse över fornlämningar.

Samråd

Samråd i ärendet har ägt rum med Trafikverket, SGI, SGU, SMHI, Energimyndigheten, Forsvarsmakten, Fortifikationsverket, Sametinget, Vattenfall, Skogsstyrelsen samt Svenska Kraftnät. I handläggningen har deltagit företrädare för Länsstyrelsens enheter för samhällsplanering och kulturmiljö, samhällsskydd, naturmiljö, miljöskydd, miljöanalys, landsbygd samt naturresurs- och rennäring.

Inget avgränsningssamråd har skett med Länsstyrelsen inför miljöbedömningen av planförslaget, vilket medför att sådana synpunkter lämnas i detta yttrande.

Länsstyrelsen Bilaga I

Miljökvalitetsnormer för vatten

Rosvik

Planförslaget medför ökad belastning på reningsverket som har genomloppssjön Viken som recipient. Viken är inte vattenförekomst enligt vattenförvaltningen, men näringsbelastningen kommer troligen att öka (beroende på hur många enskilda avlopp kommunen avser att ansluta till reningsverket) vilket i sin tur ökar risken för övergödningsproblem i Viken. Viken har ett utlopp, Rosåns nedersta sträcka, vilken mynnar i Brändöfjärden som är en kustvattenförekomst enligt vattenförvaltningen (beteckning WA23431521/SE652385-214180). Brändöfjärdens ekologiska status är satt till måttlig p g a övergödningsproblem, vilket beror på tillförsel av närsalter från bl.a. enskilda avlopp, jordbruk och kommunala reningsverk. Dessutom är Brändöfjärden extra känslig för närsaltsbelastning, eftersom vattenutbytet med omgivande fjärdar är lågt på grund av att den är så pass avsnörd från omgivande hav. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns risk för att planförslagets genomförande kommer att leda till försämrad ekologisk status i Brändöfjärden, eller försvåra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnorm. En del av de föreslagna förtätningarna omfattas redan av detaljplaner. I dessa fall är det viktigt att kommunen utreder om miljökvalitetsnormer kommer att påverkas som följd av planens genomförande. Miljökvalitetsnormer gäller och får inte överträdas, även om det finns en detaljplan. I de fall detaljplaner ska upprättas eller ändras behöver kommunen ange hur miljökvalitetsnormer kommer att påverkas av de föreslagna förtätningarna i Brändöfjärden eller andra berörda vattenförekomster. Enligt de underlag som Länsstyrelsen erhållit från Vattenmyndigheten behöver fosforbelastningen på Brändöfjärden minska med 13%. Kommunen behöver i sin VA-plan utreda vilka åtgärder som behövs för att uppnå miljökvalitetsnorm i Brändöfjärden. Det behöver också redovisas i översiktsplanen och detaljplanen hur man avser att uppnå normen.

I översiktsplanen skriver man om restaureringsbehov vid Rosån som behövs för att förbättra tillgängligheten till ån. Det är viktigt att dessa gallringsåtgärder inte genomförs så att Rosåns biologiska värden och ekosystemtjänster skadas. Sådana felaktigt utförda åtgärder kan innebära sänkning av/försvårande att uppnå miljökvalitetsnorm för hydromorfologisk påverkan.

Bastafjärden (beteckning WA22245665/SE652465-214080) är en fjärd som har lågt vattenutbyte med omgivande vatten och är därför både särskilt värdefull för biologisk produktion och mångfald, samt känslig för påverkan i form av nya strandnära etableringar. Vattenförekomsten är idag klassad till måttlig ekologisk status med avseende på övergödning. Mänsklig påverkan sker främst via inlopp från Brändöfjärden. Planförslaget omfattar LIS områden längs stranden till Bastafjärden.

Länsstyrelsen bedömer att det finns risk för att ekologisk status i Bastafjärden försämras med avseende på hydromorfologiska kvalitetsfaktorer om planförslaget genomförs.

Dagvattenpåverkan och eventuell påverkan från avlopp (beroende på VA-lösning) försvårar dessutom möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnorm. Kommunen behöver därför i kommande detaljplaner reglera den fysiska påverkan som kan uppkomma i strandnära miljöer som följd av planens genomförande. Till exempel bör bryggor och andra konstruktioner i direkt närhet till vattnet endast tillåtas mycket restriktivt.

Både Bastafjärden och Brändöfjärden är fjärdar som av stor betydelse för Bottenvikens biologiska mångfald och produktion av biologiskt liv, vilket är ytterligare argument för att undvika ytterligare exploateringar och näringsbelastning till fjärden. Avsnördheten gör dem dessutom extra känsliga för påverkan från strandnära fysisk påverkan, utsläpp av näringsämnen eller andra ämnen eller andra miljöbelastande verksamheter. Orsaken till det är att vattenutbytet med omgivande fjärdar är lågt. De här vattnen utgör viktiga miljöer för fiskarter som för sin fortlevnad är beroende av att kunna vandra upp i anslutande vattendrag. Kommunen bör därför överväga om planförslaget eller förutsättningarna för att genomföra planförslaget kan justeras i syfte att minimera påverkan på känsliga kustnära vatten. Det kan exempelvis röra sig om att reglera strandnära exploatering eller att flytta utsläppspunkten för lokala reningsverk.

Några av planförslagets förtättningsområden ligger inom eller angränsar till riskområden för sulfidjord/sura sulfatjordar (områdena 3, 5, 7, 8 & 9 på kartan sid 10 FÖP Rosvik). I huvudsak är dock förslaget på förtättningsområden bra utifrån denna aspekt. I alla områden där större mängder sulfidjord eller sura sulfatjordar grävs upp måste dessa jordmassor deponeras syrefritt i syfte att undvika oxidation av jorden och därmed minimera utläckage av försurande ämnen och metaller. Grundvattensänkningar i områden med sulfidjord/sura sulfatjordar bör undvikas eftersom dessa jordar då oxiderar och riskerar utläckage av försurande ämnen och metaller.

Svar:

Reningsverket i Rosvik har inte Viken som recipient utan Rosån som mynnar ut i Brändöfjärden nedströms från Viken.

Vid detaljplanering utreds om miljö kvalitetsnormer kommer att påverkas som följd av planens genomförande. För att uppnå miljö kvalitetsnormen har ett antal åtgärder vidtagits. 2016 inventerades enskilda avlopp i anslutning till övergödda vattenområden i Rosvik. En plan för tillsyn av inventerade avlopp är upprättad. Likaså har riktlinjer för inrättande av verksamhetsområde för vatten och avlopp antagits, se pitea.se/vaplanering. Arbete pågår med framtagande av riktlinjer för dagvattenhantering.

Norrjärden

Planförslaget medför ökad belastning på reningsverket som har Alterälven som recipient. Alterälven är en vattenförekomst (WA17957286/SE726863-176393 m fl) som är aktuell för biotopåterställande åtgärder i Länsstyrelsens EU finansierade projekt "Kustmynnande Vattendrag i Bottenviken". Alterälven mynnar i Håkansöfjärden som är en kustvattenförekomst (WA24378904/SE652250-213430). Håkansöfjärdens ekologiska status är satt till måttlig p g a övergödningsproblem, vilket beror på främst jordbrukspåverkan men även påverkan från enskilda avlopp, hyggen och kommunala reningsverk. Känsligheten ökar eftersom vattenutbytet med omgivande fjärdar är lågt.

Länsstyrelsen bedömer därför att det finns risk för att planförslagets genomförande kommer att leda till försämrad ekologisk status i Håkansöfjärden. En del av de föreslagna förtätningarna omfattas redan av detaljplaner. I dessa fall är det viktigt att kommunen utreder om miljö kvalitetsnormer kommer att påverkas som följd av planens genomförande. Miljö kvalitetsnormer gäller och får inte överträdas även om det finns en detaljplan. I de fall detaljplaner ska upprättas eller ändras behöver kommunen ange hur miljö kvalitetsnormer kommer att påverkas av de föreslagna förtätningarna i Håkansöfjärden eller andra berörda vattenförekomster. Håkansöfjärden är känslig för påverkan från strandnära fysisk påverkan, utsläpp av näringsämnen eller andra ämnen eller andra miljöbelastande verksamheter. Orsaken till det är att vattenutbytet med omgivande fjärdar är lågt. De här vattnen utgör viktiga miljöer för fiskarter som för sin fortlevnad är beroende av att kunna vandra upp i anslutande vattendrag. Kommunen bör därför överväga om planförslaget eller förutsättningarna för att genomföra planförslaget kan justeras i syfte att minimera påverkan på känsliga kustnära vatten. Det kan exempelvis röra sig om att reglera strandnära exploatering eller att flytta utsläppspunkten för lokala reningsverk.

Några av planförslagets förtättningsområden ligger inom eller angränsar till riskområden för sulfidjord/sura sulfatjordar (områdena 2, 4, 7, 8, 9, 10 & 11 på kartan sid 10 FÖP Norrfjärden). I alla områden där större mängder sulfidjord eller sura sulfatjordar grävs upp måste dessa jordmassor deponeras syrefritt i syfte att undvika oxidation av jorden och därmed minimera utläckage av försurande ämnen och metaller. Grundvattensänkningar i områden med sulfidjord/sura sulfatjordar bör undvikas eftersom dessa jordar då oxiderar och riskerar utläckage av försurande ämnen och metaller.

Svar:

Vid detaljplanering utreds om miljö kvalitetsnormer kommer att påverkas som följd av planens genomförande.

Hortlax

Länsstyrelsen anser att de åtgärder och insatser som kommunen anger (sid 7 FÖP Hortlax) för att komma tillrätta med övergödningsproblem är bra.

Några av planförslagets förtättningsområden ligger inom eller angränsar till riskområden för sulfidjord/sura sulfatjordar (områdena 4, 5 & 7 på kartan sid 10 FÖP Hortlax). I huvudsak är dock förslaget på förtättningsområden bra utifrån denna aspekt. I alla områden där större mängder sulfidjord eller sura sulfatjordar grävs upp måste dessa jordmassor deponeras syrefritt i syfte att undvika oxidation av jorden och därmed minimera utläckage av försurande ämnen och metaller. Grundvattensänkningar i områden med sulfidjord/sura sulfatjordar bör undvikas eftersom dessa jordar då oxiderar och riskerar utläckage av försurande ämnen och metaller.

Det föreslagna LIS området ligger inte i riskområde för sulfidjord/sura sulfatjordar vilket är bra. Kommunen bör dock reglera den fysiska påverkan som kan uppkomma i strandnära miljöer som följd av planens genomförande. Till exempel bör bryggor och andra konstruktioner i direkt närhet till vattnet endast tillåtas mycket restriktivt.

Jävre

Länsstyrelsen anser att de åtgärder och insatser som kommunen anger (sid 7 FÖP Jävre) för att komma tillrätta med övergödningsproblem är bra. Det är också bra att planförslaget omfattar åtgärdsarbeten för att förbättra vattenmiljöerna i vattendrag (Norrbacken).

Eftersom planförslaget medför ökad belastning på reningsverken är det viktigt att säkerställa att miljö kvalitetsnormer inte överträds i närliggande vattenförekomster.

Vattenförekomster som kan beröras är Lillån (WA11484675/SE724285-176367), Jävrenån (WA66200004/SE724279-176233) samt Jävrefjärden (WA53153352/SE650750-213500).

Några av planförslagets förtättningsområden ligger inom eller angränsar till riskområden för sulfidjord/sura sulfatjordar (områdena 2,3,4,5,7 & 9 på kartan sid 10 FÖP Jävre). I alla områden där större mängder sulfidjord eller sura sulfatjordar grävs upp måste dessa jordmassor deponeras syrefritt i syfte att undvika oxidation av jorden och därmed minimera utläckage av försurande ämnen och metaller. Grundvattensänkningar i områden med sulfidjord/sura sulfatjordar bör undvikas eftersom dessa jordar då oxiderar och riskerar utläckage av försurande ämnen och metaller.

Svar:

Samtliga orter har kompletterats med text som beskriver hantering av dagvatten, enskilda avlopp och avloppsreningsverk (AVR) för att klara MKN. I konsekvensbeskrivningen finns beskrivning av näringsläckage från jord- och skogsbruksmark vilket är en stor källa till övergödningsproblematik.

Det föreslagna LIS området angränsar till riskområde för sulfidjord/sura sulfatjordar.

Muddringar eller andra markarbeten som kan orsaka utläckage av försurande ämnen och metaller från dessa jordar bör därför inte tillåtas. Kommunen bör också reglera den fysiska påverkan som kan uppkomma i strandnära miljöer som följd av planens genomförande. Till exempel bör bryggor och andra konstruktioner i direkt närhet till vattnet endast tillåtas mycket restriktivt.

Roknäs/Sjulnäs

Det är bra att planförslaget omfattar åtgärdsarbeten för att förbättra vattenmiljöerna i vattendrag (Lillpiteälven). Det är också bra att kommunen planerar att utöka verksamhetsområdena för VA så strandnära bebyggelse vid Svensbyfjärden omfattas.

Alla förtättningsområden i planförslaget ligger inom eller angränsar till riskområden för sulfidjord/sura sulfatjordar (utom möjligen område 4 på kartan sid 10 FÖP Roknäs/Sjulnäs). I alla områden där större mängder sulfidjord eller sura sulfatjordar grävs upp måste dessa jordmassor deponeras syrefritt i syfte att undvika oxidation av jorden och därmed minimera utläckage av försurande ämnen och metaller.

Grundvattensänkningar i områden med sulfidjord/sura sulfatjordar bör undvikas eftersom dessa jordar då oxiderar och riskerar utläckage av försurande ämnen och metaller. Detta är särskilt viktigt i området runt Svensbyfjärden med tanke på dess betydelse i form av kommunens huvudvattentäkt.

Det föreslagna LIS-området ligger inom riskområde för sulfidjord/sura sulfatjordar.

Muddringar eller andra markarbeten som kan orsaka utläckage av försurande ämnen och metaller från dessa jordar bör därför inte tillåtas. Kommunen bör också reglera den fysiska påverkan som kan uppkomma i

strandnära miljöer som följd av planens genomförande. Till exempel bör bryggor och andra konstruktioner i direkt närhet till vattnet endast tillåtas mycket restriktivt.

I det här området är det inte bara viktigt att säkerställa att miljö kvalitetsnormer

upprätthålls utan också för att möta de krav som ställs på en dricksvattentäkt med fullgott skydd.

Svar:

Sulfidjordar kan vara ett problem som både försvårar och leder till ökade kostnader vid en exploatering. Genomförandebeskrivning som utreder och beskriver förutsättningar och risker, som exempelvis sulfidjordsförekomst i planerade bebyggelseområden, tas fram före det att en detaljplan påbörjas. Genomförandebeskrivning ska även föreslå anvisningar för hantering av dessa jordar.

Luftfartsverket

LFV har som sakägare av CNS-utrustning inget att erinra mot den fördjupade översiktsplanen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter i rubricerat ärende.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har tagit del av Piteå kommuns fördjupade översiktsplan men har ingenting att erinra.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har tagit del av Piteå kommuns fördjupade översiktsplan men har ingenting att erinra.

Statens geologiska undersökning

SGU avstår från att lämna synpunkter i rubricerat ärende.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har tagit del av Piteå kommuns fördjupade översiktsplan men har ingenting att erinra.

Trafikverket

Trafikverket inkommer härmed med synpunkter gällande planförslag till fördjupade översiktsplaner för Rosvik, Norrfjärden, Roknäs/Sjulnäs, Hortlax och Jävre i Piteå kommun.

Generella synpunkter

Tydliga översiktsplaner och fördjupningar ger bättre stöd för kommunens detaljplane- och bygglovshantering. Trafikverket vill också framhäva att översiktsplanen och de tillhörande fördjupade översiktsplanerna är viktiga underlag även i våra processer, exempelvis inför framtagande av nationell- och regional transportplan. Tydliga översiktsplaner och fördjupningar skapar bättre förutsättningar för att få till ett långsiktigt hållbart transportsystem som passar in i Piteå kommuns målsättning för utveckling. Exempelvis att det finns en koppling till kommunens trafikstrategi samt hur transportsystemet behöver utvecklas för att klara både lokala, regionala och nationella mål. Trafikverket anser att detta skulle kunna beskrivas tydligare och att kommunen redovisar hur mål uppfylls och hänger samman. Till exempel hur bostadsutveckling hänger ihop med trafikutveckling. Finns det målkonflikter bör även detta synliggöras och hanteras.

Svar:

Trafikverket efterlyser tydligare koppling mellan övergripande målsättningar för kommunens trafikstrategi och redogörelse av brister och behov och förslag i de fördjupade översiktsplanerna. ÖP2030 utgör kommunens trafikstrategi och förslag i FÖP utgår alla från trafikstrategin. Goda förutsättningar till pendling och ett Hela-Resan perspektiv för trafikplaneringen i Landsbygdscentra, vilket bl a kräver strategiska pendlarparkeringar, att betydelsefulla målpunkter kopplas samman för fotgängare och cyklister och ett särskilt fokus på säkra skolvägar är huvudpunkter i trafikstrategin.

Byggande av bostäder kräver kontinuerlig utveckling av trafiksystemet för att nå uppsatta mål vilket visas i förslagen till förbättrat trafiksystem i respektive ort.

Trafikverket kan konstatera att det i underlagen finns föreslagna åtgärder utmed den statliga infrastrukturen, exempelvis samåkningsparkering samt gång- och cykelvägar. Trafikverket vill att detta bör redogöras som brister och behov, som bör kopplas mot mål, eftersom val av åtgärder inte är framtaget. Val av åtgärder sker i efterföljande planeringsprocess som inleds med åtgärdsvalsstudier.

Svar:

Förslag som berör den statliga trafikinfrastrukturen förutsätts beredas i sedvanlig planeringsprocess för infrastruktur i samarbete med Trafikverket. Beteckning på karta revideras och anges som identifierad brist i trafikmiljön när det statliga vägnätet berörs.

Riksintressen för kommunikationer

När det gäller riksintressanta anläggningar för kommunikationer kan Trafikverket konstatera att det inom korridoren för framtida järnväg, Norrbotniabanan, finns föreslagna utvecklingsområden. Vidare saknar planerna redogörelse för hur riksintressena för kommunikationer påverkas och hur eventuella målkonflikter tagits omhand. Det gäller exempelvis hänsynsområde för natur, Lappviksberget i fördjupning för Rosvik och verksamhetsområde för näringsliv i Norrfjärden. Det är inte lämpligt att peka ut nya utvecklings- / verksamhetsområden inom planerad korridor med anledning av riksintresset. Trafikverket vill även förtydliga att det inte finns något beslut för byggande av Norrbotniabanan och således heller inga platser för stationslägen.

Svar:

Vad avser Norrbotniabanan fortsätter arbetet för banan. Åtgärder inom eller i anslutning till korridoren sker med detta som förutsättning. Varken hänsynsområde för natur, Lappviksberget i Rosvik, vilket syftar till åtgärder för större tillgänglighet för rörligt friluftsliv eller förbättringar av befintligt verksamhetsområde i Norrfjärden bedöms påverka riksintresset negativt.

Övriga synpunkter

Gällande trafik och kommunikationer finns förbindelser med omlandet beskrivet. Här nämns att cykelleder i blandtrafik är en aspekt. Trafikverket kan konstatera att här finns en konflikt med trafiksäkerhet och att kommunen bör förtydliga detta.

Svar:

Cykelleder i blandtrafik kan innebära konflikter avseende trafiksäkerhet men är starkt efterfrågade av medborgare i berörda orter och skulle innebära en stor förbättring i förhållande till dagens förhållanden när alternativ till E4 saknas för gående, cyklister, mopedister och epatraktorer.

Trafikverket har genomfört trafiksäkerhetshöjande åtgärder utmed väg 503 genom Hortlax. Den fördjupade översiktsplanen för Hortlax behöver aktualiseras utifrån dessa genomförda åtgärder.

Svar:

Texter och kartor som berör Hortlaxvägen revideras i erforderlig omfattning.

Kommunen har i förslaget för Hortlax ritat in en streckad linje väster om Hortlax för en planerad väg. Trafikverket vill informera om att denna väg inte finns med i nuvarande transportplaner och att vi inte ser detta behov inom en överskådlig framtid.

Svar:

Piteå Kommun noterar Trafikverkets yttrande angående Hortlax. Redovisad vägsträckning föreslås dock kvarstå för eventuella såväl lokala som regionala framtida behov.

Kommuner

Luleå kommun

Luleå kommun har tagit del av Piteå kommuns fördjupade översiktsplan men har ingenting att erinra.

Bolag, partier, organisationer och föreningar

Centerpartiet

Landsbygdscentra

Landsbygdscentra är ett tomt begrepp, utan en definition av vad begreppet innebär så vet ingen vad ett beslut i frågan resulterar i, kriterierna som krävs för att en by ska bli ett landsbygdscentra är dåligt redovisade och man redovisar inga nackdelar med att ta ett sådant beslut, vilket måste betyda att beslutet inte har några konsekvenser.

Det hjälper inte att en skarp misstanke finns om att man bara byter begrepp från serviceort för att kommunen inte kan uppnå Tillväxtanalys definition av termen serviceort. Trots det, sägs i inledningen att ”befolkningsmängden i föreslagna landsbygdscentra ger idag underlag för god service” med hänvisning till Tillväxtanalys definition som dock innebär något helt annat. Tillväxtanalys menar att en ort med 3 000 invånare skapar underlag för service som också kan serva ett omland. Ingen av de fem föreslagna landsbygdscentra når upp till det underlaget, varför det är direkt vilseledande att använda sig av detta.

Det går därför inte att säga klart om det är bra eller dåligt med landsbygdscentra. Det har framkommit kritik att dessa landsbygdscentra bara är centrum för sig själva, inte för omlandet. Det finns även farhågor att utpekandet av dessa fem byar, kan bli ett utvecklingshinder för övriga byar då man så tydligt pekar på vilka byar som kommunen ska ”satsa” på. Vi i Centerpartiet vill dock understryka att beslut som innebär en försämring av service för byarna runt dessa landsbygdscentra med hänvisning till att ”satsning” sker i stället sker i landsbygdscentra inte är godtagbar.

Klart är att kommunmedborgare som inte tillhör något landsbygdscentra, är besvikna över bristen på möjligheter att få samråda om den egna bygdens möjligheter. Att som vid samrådsmötet i Sjulnäs/Roknäs, avsätta ett bord för diskussion om behov i Lillpite, skapade förväntningar som inte följts upp. Å andra sidan, kände sig byar som Långnäs och Sjulsmark bortkopplade från samrådet.

Centerpartiet anser även att det är fel att utse platserna för landsbygdscentra innan fördjupningsstudien för lands- och glesbygd är gjord. Om exempelvis Lavergruvan öppnas så kommer pendlingsmönstren att förändras och bör då påverka vart landsbygdscentra placeras då detta används som motivering för landsbygdscentra i Rosvik och Jävre.

Den fördjupade översiktsplanen för landsbygd syftar till att ta fram en plan över användning av mark och vatten. Den har även uppfattats som en utvecklingsplan för de större orterna på landsbygden. De förslag som samrådet handlat om, har dock till övervägande delen handlat om utredning, framtagande av olika planer, undersökningar, förslag till utveckling, inventering, översyner med mer. Konkreta åtgärder är sällsynt förekommande vilket är beklagligt då landsbygden framförallt är i behov av genomförande av åtgärder som gynnar utveckling. Exempelvis står 45 barn i kö till förskolan i Infjärden, i förra översiktsplanen var det också kö, ändå vidtas fortfarande bara tillfälliga åtgärder.

Svar:

Utgångspunkt för arbetet med Landsbygdscentra är att det är bra att grundläggande samhälllig service i form av skola och omsorg och kommersiell service i form av dagligvaruaffär och försäljning av drivmedel finns relativt nära en huvuddel av kommunens medborgare. De orter som utgör Landsbygdscentra har dessa kvaliteter idag. Här behövs dock insatser för att orterna ska förbli långsiktigt attraktiva - ny bebyggelse som attraherar människor i olika åldrar behöver tillkomma, centrummiljöerna behöver utvecklas, trafikmiljöer förbättras etc.

Resonemang om orters storlek finns beskrivna i olika publikationer av Tillväxtverket och Tillväxtanalys. Här anges 3000 invånare som befolkningsunderlag för fungerande serviceorter. Piteå kommun kan alltså sägas ha en högre ambition då Landsbygdscentras befolkning varierar från ca 1000 invånare (Jävre) till ca 2500 invånare (Norrjärden).

Konsekvenser av utpekandet av Landsbygdscentra blir att kommunens insatser vad gäller byggande, anpassade bostäder för äldre, utveckling av skolmiljöerna etc. kommer att riktas till dessa orter. Servicenivån i orterna är idag hög och ger service till sitt omland vad gäller skola och vård och omsorg.

Satsning på Landsbygdscentra utesluter inte utveckling av byar och landsbygd i kommunen i sin helhet. Det kunde havarit en fördel att identifiera utvecklingsbehov och utvecklingsmöjligheter i hela kommunen som utgångspunkt för arbetet med landsbygdscentra. Ett pragmatiskt förhållningssätt är dock att tidsmässigt dela upp arbetet - en del för Landsbygdscentra, vilket är behövligt, och att i en annan del omfatta kommunen i sin helhet.

Förslagen i FÖP uttrycks i planeringstermer men syftar till genomförande. Områden för byggande, platser som behöver åtgärdas ur trafiksäkerhetssynpunkt och skolornas upprustningsbehov kan samtliga igångsättas så snart förslag till åtgärder infogas i ordinarie verksamhetsplanering eller medel tillgodoses genom särskilda insatser.

Bostäder och Byggande

Vi är förundrade över att kommunens insisterar på förtätning av byarna när många bybor anger stora tomter och avstånd till grannen som en positiv sak med att bo på landet. Stora tomter på landsbygden och möjligheten att bedriva näringsverksamhet på samma tomt som sitt bostadshus bör därför erbjudas från kommunen. Kommunen bör alltså erbjuda tomter med flexibla byggregler vad gäller utformning av husen på landsbygden.

Många vill ha plats för garage, skoter, husvagn med mer på tomten. Gestaltning måste möjliggöra en modern landsbygd så att man inte ser på landsbygden som på ett friluftsmuseum.

Det är bra att tydligare riktlinjer tagits fram när det gäller byggande på jordbruksmark. Restriktivitet är bra, men det måste också vara möjligt att i vissa fall bygga enstaka bostäder.

Svar:

Förtätning med lägenheter i centrala lägen nära service är i samtliga orter det tydligaste och oftast förekommande önskemålet från dialoger och samråd med medborgarna i Landsbygdscentra. Byggande av bostäder som gör det möjligt att på äldre dar bo kvar på orten framstår också som ett av de viktigaste åtgärderna för att frigöra boenden för nya familjer. Sammanhållen bebyggelse inom befintlig infrastruktur - verksamhetsområde för vatten och avlopp, närhet till busshållplats etc. - ger också många fördelar miljömässigt och ekonomiskt för att kunna realisera nytt byggande. Samtidigt föreslås i samtliga orter möjlighet att sammanlägga tomter och större byggrätter inom befintliga detaljplaner.

Möjligheten att söka bygglov för en individuellt vald boplats finns alltid. I FÖP föreslås ett positivt förhållningssätt till att välja ett boställe som ansluter till bebyggelsestrukturen på orten. Detta förtydligas i förslagshandlingarna. Här finns dock motsättningar gentemot bevarandet av jordbruksmark, jfr Yttrande Länsstyrelsen.

Kollektivtrafik

Det vore även positivt att se kommunen uppmuntra unga till att öka användandet av kollektivtrafik för sina transportbehov, detta har potential att minska miljöpåverkan i kommunen och öka jämlikheten mellan ungdomar, då inte alla familjer har samma möjligheter att skjutsa till skola och andra aktiviteter. Det skulle dock kräva att kommunen subventionerade ungas bussbiljetter och ser över alla linjesträckningar och tidtabeller i kommunen. Kommunen borde även se över busslinjerna för att se till att personer som är beroende av bussen för att ta sig till jobbet även kan ta sig hem med den. När det gäller pendling till jobbet per buss är transport en väg detsamma som att inte erbjuda transport alls.

Infrastruktur

För en långsiktigt hållbar utveckling av landsbygden, handlar mycket om att satsa på bra infrastruktur. Infrastruktur i form av vatten och avlopp som möjliggör byggande, väl utbyggd fiber med hög överföringskapacitet samt bra och säkra trafiklösningar, framförallt för våra oskyddade trafikanter som barn och unga på väg till och från skolan.

Svar:

Kollektivtrafik som möjliggör arbetspendling, det vill säga ett Hela-Resan perspektiv är en målsättning i trafikstrategin ÖP2030 vilken är utgångspunkt för förslag och åtgärder i FÖP. Åtgärder för förbättrad kollektivtrafik är ett kontinuerligt förbättringsarbete tillsammans med olika aktörer vilket kan förtydligas ytterligare i förslagshandlingen.

Infrastruktur i form av vatten och avlopp är förutsättning för byggande av nya bostäder. Av miljöskäl är samlade lösningar är att föredra före enskilda lösningar även om dessa aldrig kan undvikas helt. Konsekvensbedömning av vilka lösningar och investeringar som måste göras i varje enskilt fall för att åstadkomma ett miljömässigt och ekonomiskt hållbart byggande föreslås föregå mera detaljerad planering och exploatering.

Utbyggnad av fiber ett viktigt pågående arbete. I enlighet med kommunens Bredbandsstrategi.

Barns säkra skolvägar prioriteras av medborgarna och har liksom andra trafiksäkerhetshöjande åtgärder en framträdande roll i förslag i FÖP och i kommunens trafikstrategi ÖP2030.

Tidsplan och prioriteringsordning

Sist men inte minst saknar vi en tidsplan för när det tematiska tillägget om LIS-områden samt när fördjupningen för glesbygden ska vara klar. Det är beklagligt att hela landsbygden inte utretts och behandlats samlat då alla goda krafter behöver samverka för att skapa rätt förutsättningar för utveckling i hela kommunen.

Svar:

Tidplan för genomförande av utvecklingsplan för kommunen i sin helhet liksom för ett tematiskt tillägg avseende LIS för hela kommunen är prioriteringsfrågor utanför nu pågående arbete med FÖP Landsbygdscentra.

PIREVA

Piteå Renhållning och Vatten (Pireva) har tagit del av den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Landsbygdscentra Hortlax, Norrfjärden, Rosvik, Jävre och Roknäs/Sjulnäs. Pireva vill framföra följande synpunkter:

Vatten och avlopp

Allmänt

Saknar text kring hantering av dagvatten för samtliga landsbygdscentra. Förslag till text att sätta under rubriken klimatanpassning alternativt under egen rubrik:

Hantering av dagvatten ska ske enligt riktlinjer för dagvattenhantering i Piteå Kommun (under framtagande).

För att få mer likriktad text för de olika landsbygdscentra föreslås texterna under Teknisk infrastruktur/Vatten och Avlopp att bytas ut till följande:

Hortlax

Kommunal vattenförsörjning av dricksvatten och spillvatten förekommer i stor del av tätorten, se figur. Någon planerad utbyggnad av kommunalt VA för befintlig bebyggelse finns inte i dagsläget (se vidare utbyggnadsplan 2017-2024)

I Hortlax härrör dricksvattenförsörjningen från Piteå Kommuns huvudvattentäkt i Svensbyfjärden och produceras på Degerångets vattenverk innan vidare distribution. Avloppsreningen sker på Sandholmens avloppsreningsverk.

Kapacitet för ytterligare anslutningar av både vatten och spillvatten finns i verken. I delområden kan däremot ledningsnätets dimensionering göra att tillgänglig kapacitet begränsas.

Ingen kommunal vattentäkt förekommer i området.

Förutsättningar för enskilt vatten och avlopp... **behåll befintlig text eller eventuella justeringar från miljökontoret som handhar enskilda va-lösningar.**

Norrfjärden

Kommunal vattenförsörjning av dricksvatten och spillvatten förekommer i stor del av tätorten, se figur. Någon planerad utbyggnad av kommunalt VA för befintlig bebyggelse finns inte i dagsläget (se vidare utbyggnadsplan 2017-2024)

I Norrfjärden härrör dricksvattenförsörjningen från Piteå Kommuns huvudvattentäkt i Svensbyfjärden och produceras på Degerångets vattenverk innan vidare distribution. Avloppsreningen sker via ett lokalt reningsverk.

Kapacitet för ytterligare anslutningar av både vatten och spillvatten finns i verken. I delområden kan däremot ledningsnätets dimensionering göra att tillgänglig kapacitet begränsas.

Ingen kommunal vattentäkt förekommer i området.

Förutsättningar för enskilt vatten och avlopp... **behåll befintlig text eller eventuella justeringar från miljökontoret som handhar enskilda va-lösningar.**

Rosvik

Kommunal försörjning av dricksvatten och spillvatten förekommer i stor del av tätorten. Förslag till utökad verksamhetsområde för vatten och spillvatten finns framtaget för området närmast fjärden och berör bland annat Hällskäret. Se karta över planerat verksamhetsområde nedan. Utbyggnad planeras ske år 2023-2024.

I Rosvik härrör dricksvattenförsörjningen från Piteå Kommuns huvudvattentäkt i Svensbyfjärden och produceras på Degerångets vattenverk innan vidare distribution.

Avloppsreningen sker via ett lokalt reningsverk.

Kapacitet för ytterligare anslutningar av både vatten och spillvatten finns i verken. I delområden kan däremot ledningsnätets dimensionering göra att tillgänglig kapacitet begränsas.

Ingen kommunal vattentäkt förekommer i området.

Förutsättningar för enskilt vatten och avlopp... **behåll befintlig text eller eventuella justeringar från miljökontoret som handhar enskilda va-lösningar.**

Övriga synpunkter

Figurtext till bild över verksamhetsområde stämmer inte. Planerat utbyggnadsområde visas ej i rätt.

Jävre

Kommunal vattenförsörjning av dricksvatten och spillvatten förekommer i stor del av tätorten, se figur. Någon planerad utbyggnad av kommunalt VA för befintlig bebyggelse finns inte i dagsläget (se vidare utbyggnadsplan 2017-2024).

I Jävre härrör dricksvattenförsörjningen från Piteå Kommuns huvudvattentäkt i Svensbyfjärden och produceras på Degerängets vattenverk innan vidare distribution. Kapacitet finns för nyanslutningar. Järebodarna har ett eget mindre vattenverk där det inte finns kapacitet för fler anslutningar. Avloppsreningen sker via tre lokala reningsverk som är belägna i Jävre, Järebodarna och Jävreronningen. Det finns möjlighet att nyansluta ett mindre antal fastigheter till verken. I delområden kan även ledningsnätets dimensionering göra att tillgänglig kapacitet begränsas.

Den kommunala vattentäkten i Järebodarna har ett tillhörande vattenskyddsområde.

Förutsättningar för enskilt vatten och avlopp... **bör läggas till**

Roknäs/Sjulnäs

Kommunal försörjning av dricksvatten och spillvatten förekommer i stor del av tätorten. Förslag till utökad verksamhetsområde för vatten och spillvatten finns framtaget för Långnäs och berör framförallt områdena Näsudden, Berget och Durrudden. Se karta över planerat verksamhetsområde nedan. Utbyggnad planeras ske år 2020-2022.

I Roknäs/Sjulnäs härrör dricksvattenförsörjningen från Piteå Kommuns huvudvattentäkt i Svensbyfjärden och produceras på Degerängets vattenverk innan vidare distribution. Avloppsreningen sker på Sandholmens avloppsreningsverk.

Kapacitet för ytterligare anslutningar av både vatten och spillvatten finns i verken, i delområden kan däremot ledningsnätets dimensionering göra att tillgänglig kapacitet begränsas.

Området ingår till stor del i tillrinningsområdet för kommunens huvudvattentäkt Svensbyfjärden. Förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter är under framtagande.

Området berör både föreslagen primär och sekundär zon.

Förutsättningar för enskilt vatten och avlopp... **behåll befintlig text eller eventuella justeringar från miljökontoret som handhar enskilda va-lösningar.**

Övriga synpunkter

Figurtext till bild över verksamhetsområde stämmer inte. Planerat utbyggnadsområde visas ej i rött.

Då förslaget kring vattenskyddsområdet är under omarbetning och då det till stor sannolikhet kommer att justeras vore det bra om kartbilden för utbredningen av vattenskyddsområdet plockades bort.

Avfallshantering

Ansvar för återvinning

Frågan om återvinningsstationerna (ÅVS) lyfts ofta via medborgarna till Piteå kommun och Pireva och diskuteras därför frekvent. ÅVS är dock inte ett kommunalt ansvar utan ett producentansvar där producenternas egen organisation Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) är de som är verksamhetsutövare och ansvarar för ÅVS runt om i landet. Frågan om att flytta ansvarsfrågan till kommunerna ligger som förslag hos regeringen, men inget beslut är ännu taget.

Det finns ett stort intresse hos Piteå kommun och Pireva att hitta så bra placering, tillgänglighet och belysning som möjligt för dessa stationer då ett bra fungerande system är avgörande för ett bra resultat. I den kommunala avfallsplanen finns också mål som kan vara svåra att nå om denna del av systemet brister. Behoven skiljer sig mycket åt mellan de olika stationerna och frågorna lyfts bl.a. i årliga samråd med FTI. Lokaliseringar görs i samråd mellan Piteå kommun, Pireva och FTI.

FTI har dock meddelat att de inte avser att sätta upp belysning på stationerna, då det inte finns något sådant

lagkrav. Pireva har därför tagit initiativ till samråd med Piteå Kommun och Pite Energi, för att gemensamt titta på frågan. Inventering gällande förutsättningarna på de olika stationerna pågår, vilket syftar till att få en bild av vilka ÄVS som skulle beröras och vad det skulle kosta att åtgärda belysningen på dessa. Då underlag i dagsläget saknas är det för tidigt att uttala sig om vad detta kan komma att leda till.

Om planunderlagen för FÖP landsbygden är rätt ställe att lyfta detaljer kring brister, utföranden och placeringar för ÄVS låter vi dock vara osagt. Då frågorna ligger för diskussion hos kommun och Pireva samt då frågan om ansvaret ligger hos regeringen finns en risk att dessa dokument snabbt kan bli inaktuella.

Allmänt

Den information som finns skriven i underlagsdokumenten om avfall skiljer sig i vissa delar åt mellan landsbygderna. Informationen, strukturen och textutrotorna bör vara densamma dessa dokument emellan. Det vill säga alla hushåll har källsortering av brännbart (grön tunna) och matavfall (brun tunna) oavsett kommun och att de är liknande förslag på åtgärder som ligger i textutrotorna. Det vill säga utformning, tillgänglighet, placering och belysning. Det finns även en svårighet att förstå begreppet tillgänglighet. Begreppet tillgänglighet bör därför eventuellt utvecklas eller definieras. Det vill säga närhet till livsmedelsbutik eller genomfartsled. Tillgängligheten kan ses som god för alla stationer då de alltid är ”öppna”.

Hortlax

Förslag 10 i textutrotan, bör även innehålla placering.

Norrfjärden

Förslag 13 i textutrotan. Tillgängligheten upplevs som bra för stationen i Norrfjärden. Ligger strax intill butikerna. Bristen borde kunna tas bort beroende av vad begreppet innebär.

Rosvik

Hushållen har källsortering av brännbart och matavfall. I texten står det även att placeringen kan behöva ses över vid utveckling av centrum. Detta framgår inte från Förslag 15 i textutrotan.

Jävre

Förslag 10 i textutrotan, bör även innehålla placering.

Roknäs/Sjulnäs

I denna text är det inlagt grön tunna och brun tunna. Detta står inte för övriga landsbygdskvarter. Återvinningsstationen i Roknäs/Sjulnäs har som information en ganska bra belysning. Då det idag finns en strålkastare på befintlig s ilo som ligger strax intill.

Svar:

Avseende redaktionella ändringar rörande teknisk infrastruktur som PIREVA föreslår kommer texter att revideras i enlighet med yttrandet med undantag för de kompletteringar som föranletts av länsstyrelsens yttrande.

Oaktat vems ansvar ÄVS ligger på i framtiden så finns behov av att ett tillgänglighetsarbete initieras med berörda parter.

Angående tillgänglighetsbegreppet vill Piteå kommun förtydliga följande:

Inventeringar/utredningar kring tillgänglighet föreslås utifrån

- Markbeläggningsens beskaffenhet (då det på många håll har framkommit att det är svårt att komma åt återvinningskärl på grund av blöta, leriga jordar och gropigheter som ibland är vattenfyllda)*
- Belysning och trygghet*
- Hållbara placeringar, exempelvis i Roknäs/Sjulnäs och Jävre (för att undvika extra resor)*
- Åtkomlighet för personer med rörelsenedsättning*
- Åtkomlighet för andra färdmedel än bil, exempelvis cykel, rullator, spark.*

Förslagshandlingarna kompletteras avseende placering och gestaltning för varje ort.

Pireva Renhållning & Vatten AB yttrande angående konsekvenser för den fördjupade översiktsplanen för Landsbygdscentra

Pireva har tagit del av konsekvensanalysen för den fördjupade översiktsplanen och vill framföra följande synpunkter:

Kapitel 2

För landsbygdscentra Rosvik, Roknäs/Sjulnäs, Hortlax och Jävre finns följande text gällande VA:

Om förslagen genomförs:

”+ Utökat VA möjliggör utbyggnad av bostäder i delområden i xxx vilket gynnar befolkningstillväxten i byn och är avgörande för miljön i områden där enskilda avlopp inte är möjligt.”

Om förslaget inte genomförs:

”-Om ingen VA-utbyggnad genomförs innebär det att bostadsbebyggelse inte är möjligt i delområden i xxx.”

Synpunkt: I beslutad VA-utbyggnadsplan finns ett område i Långnäs och ett i Rosvik med utifrån tolkning av §6 i vattentjänstlagen. I övrigt gäller fastslagna riktlinjer för när nya verksamhetsområden för vatten och avlopp ska inrättas. Nybyggnation i direkt anslutning till befintligt verksamhetsområde ansluts normalt till kommunalt VA om det är tekniskt möjligt. Även utanför verksamhetsområdet är det dock möjligt att bygga bostäder, då med enskilda va-lösningar. Meningarna bör omformuleras, se förslag enligt nedan:

Om förslagen genomförs:

”+ Utökat VA möjliggör utbyggnad av bostäder i delområden i xxx vilket gynnar befolkningstillväxten i byn.

Om förslaget inte genomförs:

Ta bort befintlig text.

Kapitel 3.3.3

Samtliga siffror med pe-begreppet bör tas bort då det finns en del oklarheter i hur det ska beräknas när det finns både industrier och bostäder i området. Vid bedömning om tillgänglig kapacitet tas även hänsyn till andra parametrar. Antalet pe-anslutna förändras också kontinuerligt vilket gör att det kan bli missvisande att ha med dessa siffror i översiktsplanen.

Gällande bedömning kring tillgänglig kapacitet för både vatten och avlopp för verk och ledningsnät bör man istället utgå från den text Pireva skrivit för respektive landsbygdscentra i yttrandet daterat 2017-12-19. Befintlig text är till viss del felaktig.

Samråd gärna med Pireva efter utformning av ny text under kapitel 3.3.3.

Svar:

Piteå kommun instämmer med Pireva att utökning av verksamhetsområde ska ske enligt gällande riktlinjer för inrättande av verksamhetsområden för vatten och avlopp. Enskilda avlopp är alltid möjligt att anordna men inte alltid lämpligt. Utgångspunkten för hållbar bostadsutveckling är att minimera antalet enskilda avlopp. Om nybostadsbebyggelse ska ske bör VA-lösningen i första hand vara att ansluta bebyggelsen till kommunalt vatten och avlopp.

Avseende nollalternativet, om förslagen inte genomförs, instämmer Piteå kommun att befintlig text ska tas bort. Meningarna i kapitel 2 omformuleras delvis i enlighet med yttrandet.

Om förslagen genomförs:

”+ Utökat VA möjliggör utbyggnad av bostäder i delområden i xxx vilket gynnar befolkningstillväxten i byn och är avgörande för miljön i områden där enskilda avlopp inte är lämpligt.”

Vad gäller bedömning kring tillgänglig kapacitet är det ur planeringssynpunkt viktigt att uttrycka begränsningar i vatteninfrastrukturen konkret för att erhålla bra beslutsunderlag. Förslag ska vara realiserbara.

Piteå Byaforum

Byaforum har tagit del av arbetet med FÖP genom deltagande i samrådsmöten under våren och senhösten. Vi anser att arbetet på de olika orterna har fungerat bra, på många ställen har det varit ett stort deltagande. Underlagen som är framtagna stämmer väl med de uppfattningar som framförts.

Däremot anser vi inte att arbetet generellt har fungerat för omkringliggande områden för vilka de fem tätorterna skulle utgöra centrum. Det är också mycket olika i vilken mån platserna kan sägas vara centrum för något större område. Vi konstaterar att stora delar av Piteås landsbygd inte alls varit involverad i processen eftersom den inte ”tillhör” något av centrumen.

Det finns inget stöd för att en satsning på centrum bidrar till en utveckling som är positiv för landsbygden som helhet. Ordet landsbygdscentrum används inte heller i plansammanhang utan betecknar platser/organisationer med rådgivning, försöksverksamhet för gröna näringar.

Av Översiktsplanen kan man utläsa att kommunens tanke med fem centra är att bidra till att underlaget för service bibehålls/ökar i de områdena. Det bör betyda att ny bebyggelse och andra satsningar ska styras dit.

Men bebyggelseutvecklingen påverkas inte bara av kommunens planer utan också av enskilda människors beslut. Det pågår en hel del utvecklingsarbete och byggande i andra områden på landsbygden.

Hortlax, som är ett av centrumen, både är och upplevs som en del av staden. Stadsbussarna går dit, en stor högstadieskola och en stark hälsocentral ligger där, i mångt och mycket hänger Hortlax och Bergsviken ihop och utgör en del av Piteå stad. Det är dags att kalla Hortlax för en stadsdel!

I stället borde en FÖP göras för Sikfors, som ligger på 6:e plats i befolkningstäthet på landsbygden. Sikfors är viktigt för att det är en plats som anknyter till Piteälven, har en stark industri, en stark besöksnäring och har en stark föreningsrörelse. Dessutom ligger Sikfors i kommunens utkant och balanserar i viss mån kustsatsningarna.

Att markanvändningsplaner görs mer detaljerade och utarbetade för tätt befolkade områden förstår vi, men FÖP arbetar med frågor om samhällsutveckling och i det bör hela befolkningen inkluderas.

Vi föreslår att kommunen under det fortsatta arbetet med översiktsplanen lägger till ett arbete med landsbygden utanför centrana.

Inom Byaforum arbetar vi med 6 områden inom vilka vi ordnar träffar för de olika byagruppernas representanter så att vi kan samarbeta mellan byarna (se www.byaforum.se). Vi anser att en sådan indelning vore bra för kommunens engagemang också. Precis som stadsbefolkningen bor i olika stadsdelar bor vi på landsbygden i olika landsbygdscentra. Den kommunala planeringen ska inkludera alla invånare och skulle med fördel kunna arbeta utifrån de 6 områdena. (se www.byaforum.se) Det finns all anledning för en stad som vill växa att satsa på den tätortsnära landsbygden eftersom sådan landsbygd har stark tillväxt i hela landet. Tätortsnära landsbygd (mer än 5 men mindre än 45 min bilresa till centrum med mer än 3000 invånare) har vi i hela Piteå kommun med några få byar som undantag.

Vill Piteå växa finns det all anledning att satsa på hela landsbygden - första steget är att se till att hela landsbygden är med i översiktsplanen!

Svar:

Utgångspunkt för arbetet med Landsbygdscentra är att det är bra att grundläggande samhällelig service i form av skola och omsorg och kommersiell service i form av dagligvaruaffär och försäljning av drivmedel finns relativt nära en huvuddel av kommunens medborgare. De orter som utgör Landsbygdscentra har dessa kvalitéer idag. Här behövs insatser för att de ska förbli långsiktigt attraktiva - ny bebyggelse som attraherar människor i olika åldrar behöver tillkomma, centrummiljöerna behöver utvecklas, trafikmiljöer förbättras etc. Resonemang om orters storlek finns beskrivna i olika publikationer av Tillväxtverket och Tillväxtanalys. Här anges 3000 invånare som befolkningsunderlag för fungerande serviceorter. Piteå kommun kan alltså sägas ha en högre ambition då Landsbygdscentras befolkning varierar från ca 1000 invånare (Jävre) till ca 2500 invånare (Norrfjärden). Hortlax identitet som landsbygdscentra har historisk bakgrund som egen kommun och församling men delar idag många funktioner med Bergsviken. Utpekandet av Hortlax som landsbygdscentra är idag en politiskt given förutsättning för arbetet med fördjupade översiktsplaner. Fokus på Landsbygdscentra utesluter inte utvecklingsarbete för byar och landsbygd i övrigt utan är ett tidsmässigt fokus. Utvecklingsplaner för byar och landsbygd utanför Landsbygdscentra i hela kommunen behöver göras och förankras genom dialoger med medborgarna för att synliggöra utvecklingsbehov och dito möjligheter. Byaforums arbete är ett självklart underlag.

Piteå museum

Vi finner det glädjande att kulturmiljöerna i dokumentet tas som utgångspunkt för översiktsplanen och att det pekas på kulturmiljöernas värde i ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbarhetsperspektiv, och även för orternas och medborgarnas identitet.

Vi delar bedömningen att det krävs både resurser och kompetens för att tillvarata de sociala och kulturhistoriska värden som finns i kulturmiljöerna och de arkitektoniska och estetiska värden som finns i den byggda miljön. De exempel som i dokumentet ges på viktiga kulturmiljöer i Rosvik, Norrfjärden, Rognäs/Sjulnäs, Hortlax och Jävre kan mångfaldigas. Vi delar därmed också bedömningen att kommunens kulturmiljö bör uppdateras.

Utgångspunkten för programperioden kan mycket väl, som föreslås (4.1), vara riksintresseområdena som bör säkerställas genom skydd, anpassning av ny bebyggelse och fördjupade inventeringar, analyser och åtgärdsprogram. För Kulturmiljöprogrammet Husera som helhet anser vi att tre olika aspekter bör beaktas:

- *Frågan om kunskapsunderlag:*

Materialet bör kompletteras nu när tolv år har gått sedan det sammanställdes. Finns det områden / kategorier som är underrepresenterade? Var behövs fördjupningar i form av kulturhistoriska undersökningar? Finns det andra samhällsaspekter som behöver vägas in i det kulturhistoriska perspektivet (exempelvis naturvårdsintressen, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, genusperspektiv)?

- *Frågan om hur de kulturhistoriska värdena skall skyddas:*

Som komplement till det nuvarande programmet bör upprättas ett åtgärdsprogram där möjliga vägar till säkerställande punktats upp för varje miljö: hur kan lagstiftningen på bästa sätt användas för att tillvarata miljöerna? Åtgärdsprogrammet behöver inte vara förpliktigande, men kan vara vägledande för planeringen och det politiska arbetet i nämnden.

- *Frågan om tillgängliggörande och vidareutveckling av miljöerna. En fråga om prioritering:*

Var bör riktade insatser för det fysiska kulturarvet sättas in och på vilket sätt kan dessa insatser ge mervärden för byarna? Det kan exempelvis gälla restaurering av byggnader och anläggningar eller informationsinsatser.

Vilka vägar till finansiering av projekt finns och kan kommunens kulturmiljöbidrag användas som stöd och styrmedel? Dokumentet utpekar flera tänkbara objekt och områden. Det finns några andra som är aktuella i vår verksamhet just nu, på grund av att lokala aktörer lyfter objekt. I ett sådant skede kan det vara viktigt att samverka med intresserade personer och föreningar för att följa upp det intresse som finns lokalt på platsen, även om det inte rör ett objekt som är högt prioriterat i planeringen.

Svar:

Piteå kommun delar Piteå museums uppfattning om behovet av en uppdatering och komplettering av kulturmiljöprogrammet Husera med tillhörande åtgärdsprogram som även omfattar landsbygden. Yttrandet beskriver väl vilka aspekter som bör beaktas och vikten av samsyn och samarbete för att kunna prioritera objekt för genomförande av åtgärder. Frågor som ställs i yttrandet gällande prioritering och finansiering och riktade insatser är relevanta och bör vara vägledande vid framtagande av åtgärdsprogram. Förslagshandlingen för respektive ort kompletteras med förslag om framtagande av åtgärdsprogram.

Privatpersoner

Yttrande privatperson

Yttrandet är något förkortat men finns i sin helhet hos Piteå kommun.

Jävre

Önskar äldreboende ute i byarna. I Jävre finns en tomt mittemot Kvarnhuset med infart från Degerforsgatan. Ett "gemensamhetsboende" där det finns 8-10 mindre lägenheter (2:or) med kokvrå/pentry. Gemensam matsal (lunch och middag) en kokerska som lagar "hemlagad" mat. Tillgång till sjuksköterska 1-2 tim/vecka samt vanlig hemtjänst för de som behöver.

Ritning över bostadsförslag är bifogat yttrandet och finns arkiverat hos kommunen. Socialtjänsten har tagit del av del av ritningen.

Kompletterande yttrande

Bra förslag i Jävre:

- Nybyggnation längs Norra Hedvägen med villor.
- Minigolfbana, utegym vid Turistinformation?
- Badplatsen vid Bunässand rustas.
- Hyreshus med 3:or behövs. Var?

Tveksamma förslag:

- Dyrt med tunnel under E4:an; Varför inte förmå buss 20 som gymnasieeleverna tar att köra genom byn längs Järvvägen?
- Cykelväg till Pitsund; Varför kosta på gatlysen då vägen troligen bara används sommartid med ljusa kvällar/nätter?
- Strandpromenad till Bunässandsbadet: Längs stranden? Vad säger stugägarna om trafik över tomten?
- Stig längs Jävreaån från kvarnen till ICA och fyren; Försök att anlägga en sådan har gjorts förut men markförhållandena är svåra: sankt och lerigt, våröversvämningar, bävvar.
- "Medborgarplatsen" har bra tomt, men ligger i en backe. Tidigare har Trafikverket sagt nej till byggande på grund av farlig utfart.
- Nytt kvarter vid Lekattheden? Obebyggda tomter finns på Hermelinvägen. Istället nytt kvarter bakom Degerforsgatan, nära till skola och fritids.

Svar till yttrandet:

Yttrandet beskriver väl vikten av att på äldre dar kunna bo kvar i sin hemort och behålla sitt sociala nätverk. Ett förslag till anpassat boende i sympatisk form och skala skisseras vilket skulle passa väl i Jävre. Hur och av vem bostäder ska realiserar och byggas är en av FÖP-arbetets viktigaste frågor. Byggande av anpassade bostäder för äldre lyfts i förslaget.

Piteå kommun avser att hitta modeller för att förverkliga anpassade bostäder för äldre i Landsbygdscentra. Yttrandet ger viktig detaljinformation avseende förslag i FÖP. Utredningsområde 9 för byggande föreslås utgå. Säker utfart från område 2 Medborgarplatsen skrivs in som förutsättning för bebyggande av området. Område längs Norra Hedvägen föreslås för 'Bebyggelse utvecklingsområde förtätning'. Övriga synpunkter beaktas i fortsatt arbete.

Yttrande privatperson

Jävre

Viktigt att utreda ordentligt hur markförhållanden ser ut innan man påbörjar byggnation. Viktigt att man bygger för byn, inte för enskilda personer. Äldreboende måste byggas i byn. Bra förslag: Nybyggnation längs Norra Hedvägen, minigolfbana, utegym vid turistinfo, rusta Bunässand, hyreshus med 3:or. Tveksamma förslag: Dyrt med tunnel under E4, kan man förmå bussen som skolungdomar tar att åka in via byn? GC-väg till Pitsund, används mest på sommaren, varför kosta på belysning? Strandpromenad till Bunässandsbadet, vad säger

tomtägarna? Stig längs Jävreaån, från Kvarnen till ICA, har vid tidigare försök inte gått då marken är för dålig, ”Medborgarplatsen” har bra tomt men ligger i en backe, ”farlig utfart”. Nytt kvarter vid Lekattheden obebyggda tomter på Hermelinvägen - bygg istället nytt kvarter bakom Degerforsgatan som blir nära skola/fritids.

Svar till yttrandet:

*Byggande av lägenheter, där anpassade lägenheter för äldre är särskilt angeläget, är en prioriterad fråga i FÖP för att utveckla Jävre. Yttrandet ger viktig detaljinformation avseende förslag i FÖP. Utredningsområde 9 för bostäder utgår.
Säker utfart från s.k. Medborgarplatsen skrivs in som förutsättning för bebyggande av området. Område vid Norra Hedvägen avgränsas som 'Bebyggelse Utvecklingsområde förtätning'.
Gående som korsar E4 utsätter sig för allvarlig fara och hur trafiksäkra lösningar ska se ut är en fråga som löses isamarbete med Trafikverket. Övriga synpunkter beaktas i fortsatt arbete.*

Yttrande privatperson

Jävre

Privatperson har skickat in tre yttranden som samtliga avser rädsla för påverkan på den egna fastigheten och upplevd brist på information och inflytande i planeringsprocessen. Yttranden sammanfattas nedan. Yttrandet i sin helhet finns hos Piteå kommun.

Fastighetsägaren i Jävre vill inte att området ska exploateras för mycket. Idag finns ett fritidshus på den egna tomten, med tanken att det ska fungera som ett året-runt-boende i framtiden. Yttrandena beskriver en oro vad som kommer att hända dels med fastigheten dels med områden i anslutning till fastigheten.

Svar till yttrandet:

*Inga förslag, varken i gällande detaljplaner eller i pågående arbete med FÖP Fördjupad översiktsplan för landsbygdscentra, berör aktuell fastighet. Förslag i FÖP kan komma att belasta fastigheten genom ökad trafik längs tillfartsväg.
Fastighetsägaren har vid genomförd detaljplaneläggning status som sakägare och har fått inbjudan till samråd i sedvanlig ordning men ej inkommit med yttrande. Information om Översiktsplanarbetet FÖP har annonserats i dagstidningar och genom affischer. Ett välbesökt dialogmöte och dito samrådsmöte har hållits i Jävre.*

Yttrande privatperson

Jävre

Fastighetsägare som uttrycker oro över vad som kommer att hända med området närmast fastighetsgränsen i närheten av båthamnen Jävre.

Svar till yttrandet:

Inga förslag, varken i gällande detaljplaner eller i pågående arbete med FÖP Fördjupad översiktsplan för Landsbygdscentra, berör aktuell fastighet. Förslag i FÖP kan komma att belasta fastigheten genom ökad trafik längs tillfartsväg. Fastighetsägaren har vid genomförd detaljplaneläggning status som sakägare och har fått inbjudan till samråd i sedvanlig ordning. Information om Översiktsplanarbetet FÖP har annonserats i dagstidningar och välbesökt dialogmöte och dito samrådsmöte har hållits i Jävre.

Yttrande privatperson

Roknäs/Sjulnäs

Ett yttrande med såväl förslag som redaktionella ändringar har inkommit, Yttrandet i sin helhet finns hos Piteå Kommun. Sammanfattning av yttrandet:

Det saknas mötesplatser och kommunikationer till och från byarna. Gång- och cykelvägar saknas. Sandön är ett viktigt område att satsa på, även området längs Lillpiteälven, gärna en gångbro. Konstgräsplan är en bra idé liksom att motionsspåret rustas. Tillsyn behövs av området vid Bröstoffallet om detta ska kunna utvecklas. Översyn av skolområdet är bra då antalet barn har ökat.

Behov finns av lägenheter/marklägenheter samt trygghetsboende. Tidplan för genomförande behövs!

Kommunens kulturmiljöprogram, inventeringar av byggnader är bristfällig. Det finns förfallna fastigheter både i Sjulnäs och längs nedre Roknäsvägen som förtar helhetsintrycket. Finns det möjlighet att vidta åtgärder? Vad göra med kulturhistoriska byggnader såsom gamla biografen, garveriet samt gamla konsum i både Sjulnäs och Roknäs?

Svar till yttrandet:

Yttrandet ger positiva kommentarer avseende förslag i FÖP men även en del kritiska: Utveckling av centrum är angeläget liksom omhändertagande av centrala kulturmiljöer och miljön runt Lillpiteälven, åtgärder avseende trafikmiljön längs Infjärdenvägen och genom byn behöver bli mera kraftfulla etc.

Det finns lagkrav på underhållsplikt av byggnader. Samhällsbyggnadsnämnden utövar tillsyn av byggnader som förfaller. Så har skett med objekt i Roknäs/Sjulnäs. Bron och garveribygnaderna bildar en kulturhistoriskt värdefull miljö som bör skyddas i detaljplan. Utvecklingsarbete behövs för att finna former och stöd för upprustning och användning.

De brister och förslag som lyfts fram är alla i linje med förslag i FÖP. Förslag ska som regel arbetas in i ordinarie verksamhetsplanering, VEP. I vissa fall krävs nytt idéarbete exempelvis för utveckling av centrum och av kulturmiljöerna.

Tidsbestämda insatser för byggande av bostäder efterlyses. Hur och av vem bostäder ska realiserar och byggas är en av FÖP-arbetets viktigaste frågor. Byggande av anpassade bostäder för äldre lyfts i förslaget. Piteå kommun avser att hitta modeller för att förverkliga byggande av anpassade bostäder för äldre i Landsbygdscentra.

Förslagshandlingens text förtydligas med att inventering av byggnader är bristfällig i Roknäs/Sjulnäs liksom att kommunala insatser i form av rådgivning och eftersökning av möjlig finansiering/stimulansbidrag för kulturmiljön utökas.

Förslagshandlingen revideras i enlighet med föreslagna redaktionella ändringar.

Yttrande privatperson

Roknäs/Sjulnäs

När man läser förslaget är det tydligt att dagens samhällsplanering präglas av staden som norm. Där framkommer att det är viktigt med centrumkänsla. En plan för trädplantering är omskriven på flera ställen. Som läsare får jag känslan av att detta har mycket hög prioritet. Men är det något som det finns gott om i vår landsbygd så är det träd! Kan inte påminna mig om att jag någonsin tänkt tanken att jag skulle bege mig till tätorten för att njuta av träd och planteringar. Men jag är kanske bara så van att ha naturen så tätt inpå knutarna. Bevarandet av kulturmiljöer beskrivs som värdefullt. Kan bara undra över syftet. Är det för att bevara en pittoresk miljö dit stressade stadsbor kan åka på utflykt?

Skolan är jätte viktig. Varför behöver den utredas vidare? Underlag för hur många barn som finns i de olika åldersklasserna finns ju redan i hela kommunen. Skolstrukturutredningen har ju angett ett minsta elevantal för att undervisningen ska hålla godtagbar kvalitet. Rimligen bör lokaler vara avpassade för det. Verkar inte genomtänkt att lösa detta med paviljonger/baracker. Vad som ska göras med de tomma lokalerna behöver utredas (borde ju varit gjort innan beslutet togs). Förslagen om förbättrad trafikmiljö är bra och bör ha högsta prioritet.

Svar till yttrandet:

Bevarande av kulturmiljön handlar om att värna ett kulturarv och föra det vidare till kommande generationer. Det handlar om byns och i förlängningen bygdens och regionens identitet. Genuina miljöer är främst en fråga för den som bor på en plats men drar även andra människor till sig.

Ett omhändertaget centrum är viktigt både i byar och i stan. Trädplanteringar liksom bra belysning och någonstans att sitta är medel för att förtydliga en plats och ge den betydelse. Allmänna mötesplatser är efterfrågade.

Mot skolan riktas önskemål om att den ska bli en bättre mötesplats både utomhus och inomhus och att utbyggnadsalternativ behöver utredas. Översyn av skolans miljö behövs därför göras samlat. Föreslagna åtgärder för trafikmiljön ska arbetas in i ordinarie verksamhetsplanering.

Yttrande privatperson

Rosvik/Norrjärden

Jag vill att det byggs en sammanhängande asfalterad cykelväg från Rosvik-Norrjärden efter befintlig sträckning, samt från Rosvik-Ersnäs, (Befintlig väg till Rosviksbodarna, därefter parallellt med E4 i till Ersnäs byaväg)

Svar till yttrandet:

Trafikverket är väghållare av dessa vägar. Åtgärder kan hanteras bland annat i Trafikverkets länstransportplan. Piteå kommun har i sin reviderade Gång- och cykelplan framhållit sträckan Rosvik-Norrjärden och kommer samverka med Trafikverket för att få denna åtgärd utförd.

Yttrande privatperson

Norrjärden

Den så kallade Rövelborundan i Norrjärden är ett populärt stråk för många gående och cyklande, året runt. Rundan går i vägarna Porsnäsvägen/Håkansövägen, Rövelbovägen och Tullnäsvägen.

Kommunen borde verka för att standarden på rundan förbättras genom följande åtgärder:

1. Rövelbovägen förses med belysning på den del som idag saknar belysning.
2. Tullnäsvägen kompletteras med separat gång- och cykelväg på sträckan från Tullnäs fram till centrala Norrjärden. Tullnäsvägen är smal och har relativt mycket trafik, även tung sådan. En separering skulle också förbättra säkerheten för skolbarnen.
3. Porsnäsvägen/Håkansövägen förses med gång- och cykelbana. Vägarna är så pass breda att det med tämligen enkla åtgärder går att inpassa en gång- och cykelbana. Även denna åtgärd skulle främja säkerheten för skolbarnen och de som gåendes eller cyklandes ska till busshållplatsen vid E4 eller har ärenden till den service som finns vid E4.

Svar till yttrandet:

Yttrandet är i linje med förslag i FÖP. Rövelbovägen är en viktig länk för gående och cyklande i Norrjärden och föreslås bli förtydligad och förbättrad genom belysning.

Yttrande privatperson

Norrjärden

Prioritera en cykelväg/rullskidväg mellan Kopparnäs och Öjebyn. Jag tycker att en väg parallellt med E4an är bästa alternativet. Tror att en asfaltering av Rikstretton kommer locka till buskörning.

Svar till yttrandet:

Trafikverket är väghållare av dessa vägar. Åtgärder kan hanteras bland annat i Trafikverkets länstransportplan. Piteå kommun har i sin reviderade Gång- och cykelplan framhållit sträckan och kommer samverka med Trafikverket för att få denna åtgärd utförd.

Yttrande privatperson

Hortlax

Hade inte tillfälle att delta när ni var ute i Hortlax före jul för information och synpunkter. Jag antar att ni fick önskemål om fler hyreshus här i Hortlax. Samt även belysning vid sopsorteringen. Det skulle minska på nedskräpning och felsortering. Det är väl inte meningen att folk ska behöva ha på sig pannlampor eller stå med riktade billjus för att se var de ska stoppa sina sopor. Även om det är ett delat bekymmer för kommunen så försök att få till stånd ett avtal om vem som gör vad. Låt det inte dra ut på tiden.

När vi fick pengar till Brönsparken i Hortlax så gav jag som förslag att där skulle anläggas en boulebana men den fick inte plats. Boule är ett spel som kan spelas av både barn och pensionärer. Det finns en lekpark i Hortlax nedanför Lundmans där den rivna prästgården stått. Där skulle man kunna anlägga en boule-bana. Eller varför inte vid Norrbysskolan. Då skulle det även bli en rolig rastaktivitet för eleverna. Det finns inte alltför stort utbud av saker att roa sig med på raster. Tro mig. Dessutom så har boule-föreningen lovat komma ut och visa hur man spelar boule om intresse finns. Den banan skulle nog glädja många.

Mötesplats för äldre ungdomar är något som inte heller finns i Hortlax om man inte tillhör Kyrkan, EFS, scouterna eller liknande. Badhus och idrottshall används till viss del förstås. Men det finns inget mysigt och trivsamt ställe där man kan träffas spela spel, lyssna på musik, spela instrument, sitta och prata och ha det trevligt. Tyvärr. Att folktandvården försvinner från Hortlax det tycker vi inte om. Vad motivet till detta är vet ingen säkert. Att läkarstationen behöver lokalerna eftersom de plötsligt blev med en stor patientökning av de orsaker som ni redan känner till, eller av tandläkarbrist, ja många gissningar florerar. Kommunen kanske inte kan påverka en sån sak. Men bra är det inte. Det kan då inte bero på brist på patienter. För de finns. Men de ska tvingas in till stan för där finns det många tandläkare. Staten håller ju på med utlokalisering av verksamheter från Stockholm till övriga landet. Det kanske även kunde prövas här uppe hos oss men då från staden ut på landsbygden. Det ses som självklart att göra satsningar inne i tätorten men så fort något förslag kommer upp som berör satsningar på landsbygden blir det ett annat ljud i skällan. Det är inte bra. Därför hoppas vi som bor utanför stan att den här översiktsplanen som ni ska presentera inte bara blir tomma och vackra ord utan en plan som visar både en levande landsbygd och en levande stadskärna som båda vill bli respekterade och sedda.

Svar till yttrandet:

Yttrandet innehåller en rad påpekanden angående miljön som skulle bidra till utveckling i Hortlax. Mötesplats i sporthallen finns redan, den är öppen samma tider som simhallen. Miljön kan utvecklas mera för att bli den mötesplats som ungdomarna efterfrågar. Att anlägga en boulebana på Prästgårdstomten eller vid skolan är bra idéer men måste göras i samverkan mellan kommunen och föreningslivet.

Förhållandena runt ÅVS har påpekats av många och måste finna en lösning.

Yttrande privatperson

Rosvik

Upprustning av sporthallen i Rosvik

- * Ny träningslokal, gärna i centrum / Sparbankslokalen
- * Vi behöver gång och cykelvägar parallellt med gatorna i centrum, så att vi inte behöver gå på bilvägarna
- * Lekparkerna skulle kunna innehålla fler aktiviteter. Gör åtminstone en av parkerna till den mer kompletta ex.vis den på Ängsvägen. Den har stor yta och där finns möjligheter. Det behövs också en lekpark på Norra. Vi har pratat om en Allaktivitetsanläggning ute och varför inte göra den där Ängsvägens lekpark är eller vid skolan. Och även en utepool i anknötning till detta. Fick avslag på mitt medborgarförslag men det behöver inte betyda att vi ger upp önskemålet.
- * Återvinningsplatsen måste åtgärdas. Där är alldeles för mörkt och marken framför containrarna är bedrövlig med bl a stora vattensamlingar på våren. Finns önskemål om att tvärställa hela anläggningen med baksidan mot pelletsverket, och varför inte ha en bykompost där bredvid också med samling av ris mm (ej matavfall förstås) så slipper vi bila till andra stationer med vårt trädgårdsavfall, mycket mer miljövänligt.

*Strövstig vid ån, med belysning.

*Mer underhållspengar till parken/centrum. Ser fram emot att fortsätta arbeta för att göra Rosvik till den framtidsby det är med stora utvecklingsmöjligheter.

Svar till yttrandet:

Yttrandet innehåller en rad positiva förslag för utveckling i Rosvik.

Upprustning av Sporthallen ligger i Fastighetskontorets åtgärdsplan för upprustning av sporthallar.

Diskussioner förs med Rosviks IK angående ny styrketräningslokal. Näridrottsplats föreslås i FÖP placeras vid skolan.

Ett viktigt förslag i FÖP är att binda ihop målpunkter centralt med gång- och cykelbanor. Gång- och cykelvägar på kommunala vägar hanteras i Gång-och cykelplanen.

Nya verksamheter i centrum är angelägna och gym kan vara ett bra alternativ. Översyn av ÅVS är likaså en viktig fråga för centrums utveckling.

Utveckling av området kring Rosån skulle kunna innebära att byn får en tillgänglig naturpark och för genomförande behövs samverkan mellan goda krafter.

Yttrande privatperson

Hortlax

Markägare som ser att utredningsområde för verksamhetsområde sport och rekreation vid Avan är irriterat på dennes mark. Vill inte att mark tas i anspråk.

Svar till yttrandet:

Föreslaget område utgår.

Yttrande privatperson

Jävre

Privatperson angående Temakarta Boende & Byggande avseende område 8 'Planerad bebyggelse' och område 9 'Utredningsområde bebyggelse': Bebyggande av område 9 är olämpligt. Det är brant och en skoterled korsar området. Bebyggande av område 8 liksom befintligt bostadsområde vid Lekattheden kräver bättre tryck/pumpstation vad gäller försörjning av vatten.

Svar till yttrandet:

Föreslaget område 9 utgår. VA-förhållandena kommer att utredas som förutsättning för projektering och bebyggande av Lekattheden.

Samrådsmöten

Under samrådet har Piteå kommun genomfört samrådsmöten ute i de olika landsbygdscentra. Mötena har varit öppna för allmänheten och har annonserats i lokaltidning, via kommunens hemsida, sociala media samt genom affischer. Vid mötena har politiker och tjänstemän medverkat. Under mötena har bakgrundsfakta och förslag presenterats. Efter föredrag har diskussioner kunnat föras då deltagarna har diskuterat och prioriterat de olika förslagen. Motsvarande prioriteringar har kunnat göras digitalt via en enkät på hemsidan i direkt anslutning till samrådsmötet.

I samtliga landsbygdscentra har byggande av flerfamiljshus samt barnens miljöer runt skolområdet prioriteras högst. Centrums funktion behöver utvecklas i varje by genom ytterligare bebyggelse och verksamhetsutveckling. Centrumgrupp bör bildas för utveckling av centrummiljön.

Ytterligare diskussioner under mötena har varit följande:

Rosvik

Under kvällen diskuterades hur centrum kunde fräschas upp så att det blir mer inbjudande. Centrum måste vara levande. Lägenheter anpassade för äldre skulle passa bra i centrum, ex vis trygghetsboende vid Rosågränd.

Det pratades om att områden inte skulle förtätas, Rosvik har många områden med små tomter idag, bättre att planera nya områden med lite större tomter.

Översyn av E4 södra in/utfart till byn är jätteviktigt för Rosviksborna.

Området längs Rosån är ett naturområde som byborna vill utveckla. Detsamma gäller området kring hamnen. Idag finns inga lekplatser på norra delen av Rosvik där många barnfamiljer bor.

Norrfjärden

Norrfjärden ligger strategiskt bra med sina närliggande byar och det finns en bra service i området. Flera lägenheter behövs nära centrum. Det är dock viktigt att behålla byakarakter och inte planera till stadskarakter.

Områden vid Porsnäs-fjärden och längs Alterälven föreslås utvecklas till en tillgänglig naturpark med promenadstråk och mötesplatser. Badplats är prioriterat.

Kommunikationer mellan Norrfjärden och andra byar behöver utvecklas. Det gäller även busslinjen till Öjebyn till närmaste hälsocentral. Idag är det alldeles för långt för äldre och sjuka att behöva gå från busshållplatsen.

Roknäs/Sjulnäs

Under mötet pratades det mycket om hela Infjärden som område. Det finns många starka byar och sammanhållningen är stor inom hela området.

Centrum behöver utvecklas för att bli mer levande, saknas café och möteslokal/ungdomsgård. Trygghetsboende behövs i centralt läge.

Infjärdenvägen är idag en farlig passage särskilt för barnen och behöver åtgärdas.

Områden vid Lillpiteälven kan utvecklas till en tillgänglig naturpark med promenadstråk och mötesplatser. Badplatsen vid Sandön är prioriterad.

Hortlax

Viktigast för byborna är lägenheter i centralt läge, både anpassade till äldre men även andra lägenheter.

Sporthallen skulle kunna utvecklas till en bättre mötesplats för ungdomar. Området mellan sporthall och bibliotek behöver rustas upp.

Ny trafikplats vid E4:an efterfrågas och skulle vara bra för byn.

Jävre

Lägenheter i centralt läge behövs likaså sammanbindande bra promenader i centrala byn.

Skolans område behöver ses över och plats för spontan-/näriddrottsplats föreslås vid skolan.

En gång- och cykelväg mellan Jävre och Pitsund har efterfrågats under många år.

Cityplanner

Under samrådstiden har kommunen nyttjat ett interaktivt dataverktyg, CityPlanner. Medborgarna har kunnat se Piteå kommun i 3D-vy och där gå in för att läsa om kommunens planer samt lägga in egna synpunkter.

Förutom förslag på var både flerfamiljshus samt nya bostadsområden kan byggas kom även förslag på var nya gång- och cykelvägar borde finnas samt information om var vissa vägar är dåliga.

Även förslag på var olika fritidsaktiviteter kan placeras.

Förslag har lämnats på hur hamnen i Jävre kan utvecklas ytterligare.

Svar till yttrandet:

Piteå kommun tar till sig alla de synpunkter som framförts via CityPlanner och kommer använda dessa i sitt fortsatta arbete med att utveckla Piteå.